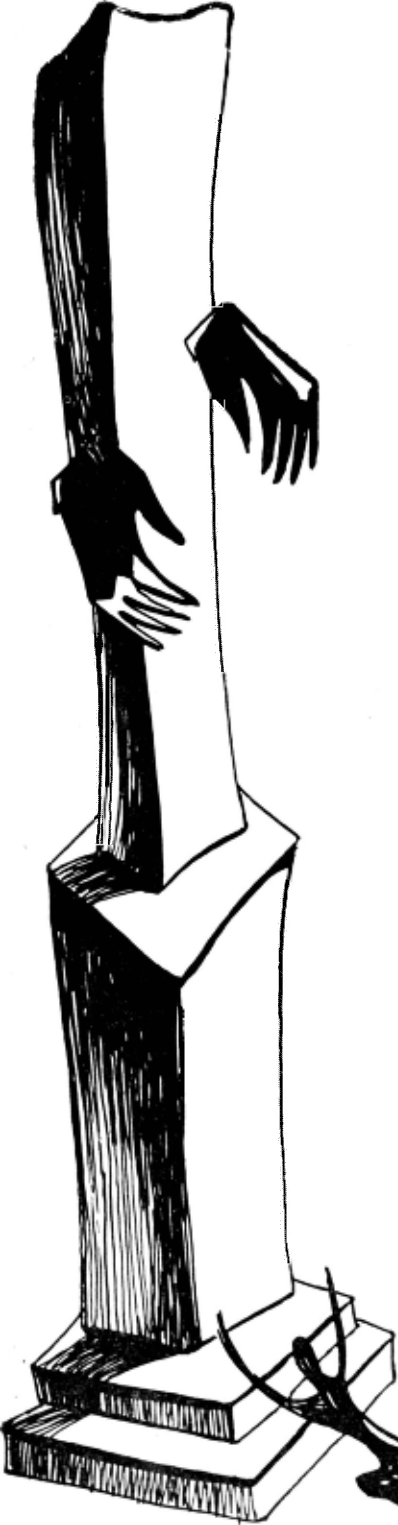

Ionel Hristea

**DULCEA MEA
NEFERICIRE**

PIESĂ ÎN TREI ACTE

(în ordinea intrării în scenă)

Ani
 Omul
 Dragoș
 Florian
 Ovidiu
 Cornelia
 Despina
 Anton

Acțiunea se petrece în zilele noastre, pe locul unei vîltoare hidrocentrale.

ACTUL ÎNȚII

Tabloul 1

În prim-plan, un fel de „pavilion de vînătoare” al unui mic conac, devenit cameră de lucru a unui intelectual. În afara lui, o parte din grădină. În fund, fațada conacului. Dar acum toate acestea mai mult se ghicesc, fiindcă plouă torențial și e întuneric beznă. La ridicarea cortinei se încearcă tocmai restabilirea curentului electric (întrerupt „de la uzină”). Cîteva clipe se luminează pavilionul în interior, precum și cîteva ferestre ale casei din fund. În aceste clipe o vedem pe Ani: o femeie de vreo 38 de ani, încă frumoasă, dar puțin consumată. Exprimă, parcă, distincție, dar n-o va exprima tot timpul. Amestec ciudat de fragilitate și robustețe, de visare și vitalitate. Stă pe un fel de jîlt, fără a face nimic, de altfel nici n-ar fi avut ce, fiindcă pînă acum a fost întuneric. Și acum e iarăși: lumina a durat doar o clișă... Ani murmură ceva, semănînd a înjurătură feminizată, dar de fapt nu e prea furioasă. S-a obișnuit probabil. Din nou se face lumină (nu prea mare, o singură veieuză pe birou): în jurul lămpii, teancuri de cărți. Cărți sînt și pe rafturile din pereți. Și mai sînt tot felul de obiecte, greu de inventariat în acest prea scurt răgaz, fiindcă lumina s-a stins iar. Acum, temeinic.

ANI: Uite așa ne siciie mereu... (Se scoală, bijbiie, în căutarea unei lumînări.) Nu știu ce dracu fac... Nese-rioși... (A reușit s-o aprindă.) Am mai stat noi la luminare, nu?

(S-a adresat unui om așezat în fața biroului, dar acesta nu era acolo cînd lumina electrică fusese aprinsă. Are peste 50 de ani, pare blind și obosit. Poartă ochelari. Zîmbește, ca o consimțire, cînd Ani i se adresează.)

ANI: Știi cînd îi dau drumul? Ziua! (Ride.) Aseară mi-au stins-o în baie... (Gest pudic de spălare.) Nici nu știam pe unde... (Confesiv.) Azi mă culc așa... Sînt prea obosită... E de la vîrstă? (Îi

răspunde același zîmbet.) Ce mai plo-uă! Timp de somn și de... (Îi ia ochelarii de pe nas ca unei statui, îi șterge.) Dar cu-atîta zarvă! (Se întinde iar, voluptos, în jîlt, se leagănă.) Ce liniște era! Acum, n-ai putea să lucrezi... (Șterge mereu ochelarii, punește la un gînd.) Ieri, Ovidiu... (Renunță.) Bine, tac, dar era nostim... (Uruit de camioane, discret, în fund.) Nici pe potop nu se lasă... Nu ciudă — un fel de frică... (Corectează.) Ne-niște... (Zîmbet.) Am zis bine? (Foarte discretă confirmare a Omului.) Mereu întreb... (Încearcă, visătoare, ochelarii.) Ar fi trebuit să-i schimbii... Prea slabi... (Îi scoate, au obosit-o; rar, calm.) Cu-

rînd, pun și eu ochelari... Ca o babă... (I se pare că el protestează.) Da, da!... Mai bine!... Și uite-așa... „Sic“... (Se încruntă.) Ei, și mai cum? (Iăcere.) Stai... (Se scoală, ia luminarea de pe birou, caută în bibliotecă.) Ce creier!...

(În timpul acesta, un motor ambreiază, furios, repetat, inutil. Ani caută. Clipesc o clipă farurile în fața mării, profilînd silueta modestă dar plăcută a conacului. Ambreiază, iar se sting farurile, tăcere.)

ANI (căutînd; despre zgomot): Măi, și voi, ce naiba!... (A găsit. Către Omul care zîmbește.) „Sic transit gloria mundi“... (Închide cartea, încearcă să reșete) „tranzit“... (Ride.) Ca la gară! „Gloria“ (A uitat restul.) Cap de carton! (Tandru, apropiindu-se.) Ce-ai găsit tu la capul ăsta?

(În stînga, prin grădină, o lanternă. Raza încearcă să străbată ploaia deasă.)

VOCEA LUI DRAGOȘ: Hei! Nimeni pe aici?

ANI (șperiată, Omului): Răspund?

VOCEA LUI DRAGOȘ: Alo, nu-i nimeni?

(Se apropie, în timp ce Ani iese cu luminarea în prag.)

DRAGOȘ: Sinteți de la castel?

ANI (buimăcită): De unde?

DRAGOȘ: Cer scuze, doamnă... Am rămas în pană...

ANI: Și noi.

DRAGOȘ: Iar au tăiat curentul, dobitoicii? (Se prezintă.) Inginerul Dragoș, de la grupa tehnică specială.

ANI (orbită de lumină): Stingeți drăcia aia...

DRAGOȘ: Mă iertați... O să vă faceți ciuciuțele... Nu-i mai bine înăuntru?

ANI (reticent): Poftim.

(Dragoș pășește în cameră, revine, ca să-și șteargă tălpile, intră iarăși. Circa 45 de ani, masiv, nu prea bine cioplit, cel puțin în mantaua și cizmele enorme de cauciuc pe care le poartă acum.)

DRAGOȘ: Dăm buzna ca vandalii...

(Lanternă inspectează camera. La birou, Omul nu se mai vede. Doar ochelarii sînt pe masă. Aparițiile și disparițiile Omului trebuie să fie cît mai șirești.)

ANI: Doriti ceva?

DRAGOȘ (d'apre odaie): Asta ce-i, un fel de chiosc?

ANI: Camera de lucru...

DRAGOȘ: A, da? N-avea spațiu dincolo?

ANI: Îi plăcea aici...

DRAGOȘ (o clipă pauză; stinjenit): O să vă fac lăcăraie...

ANI: Se șterge...

DRAGOȘ: De-o sută de ani n-au fost asemenea ploii. Știați?

ANI: Nu.

DRAGOȘ: Statistica meteorologilor. Asta a încurcat toate calculele... Dacă se bănuia de la-nceput...

ANI: Ce?

DRAGOȘ: Proiectul, veșnica poveste... Refacem din mers... Unii fac, alții trag... Vă supărați dacă cerem găzduire? Forță majoră!

ANI: Aici... în nici un caz!

DRAGOȘ (arată spre clădirea din fund): Acolo... S-o găsi loc pentru doi înși.

ANI (eziînd): Să vedem.

DRAGOȘ (zîmbînd): Nu prea ne priviți cu simpatie.

ANI: Nu prea.

DRAGOȘ: Vă înțeleg...

ANI: Al doilea unde-i?

DRAGOȘ (rîzînd): În mașină. Strănută. (Ani a luat o cîrpă, șterge băltoaca de sub el.) Vai de mine, dumneavoastră! (Jenat.) Ni s-a urit și nouă cu noroiul. Dar o să fie curat ca-n palmă. Pe cuvîntul meu.

ANI (ștergînd): Vă cred.

DRAGOȘ: Ați văzut vreodată un baraj? Vreau să spun, unul gata...

ANI: Nu.

DRAGOȘ: O să vedeți... (Zîmbînd.) Și o să ne iertați toate păcatele...

ANI (îți cercetează cizmele): Trebuie puse la uscat.

DRAGOȘ: Și ciorapii! (Realizează.) Iertați-mă... Am bătut tot satul... Ți-e și lehamite... „Mă, ce vă costa să vă gîndiți din capul locului? Unde merge mîna, merge și suta“ ...Ți-ai găsit! În birou, trag linia, și gata! Și tu, ceartă-te cu oamenii! Explică, acum, că nu s-au prevăzut infiltrațiile!

ANI: Iar evacuați?

DRAGOȘ: Sarcină să degajăm coada lacului... Vă închipuiți, cheltuieli! Pină și cimitirul de jos... (Ride.) Noroc de maestrul, că stă pe-nălțime!... (Jenat, brusc.) Frumos monument! (Pauză.) O avere!

ANI: Unde-i mașina?

DRAGOȘ: Sus, pe alee... Un „I.M.S.“ prăpădit.

ANI: Mergeți acolo. Vin să vă iau...

DRAGOȘ (nouă privire prin încăperea): Dumneavoastră... dormiți aici?

ANI: Da.

DRAGOȘ: Înțeleg.

ANI : Mergeți...

DRAGOȘ : Ca vandalii, zău ! (Iese.) Nici nu ne gîndeam, la ora asta ! (Claxon. afară.) Ho, acuș, delicatule ! (Prin ploaie.) Mamă, ce prăpăd !... (Lanternă iese din scenă. Luminarea din mina lui

Ani luminează iarăși încăperea. Omul e la locul lui, privind-o.)

ANI (înjurată) : Ce vor să facă ? Ce-au de gînd ? (Omul nu răspunde. O privește cu zîmbetul lui bun și neputincios.)

T a b l o u l 2

Camera a conacului, un fel de hol în stil rustic, cu scară interioară de lemn. Antreul în dreapta. Uși în fund și în stînga. Atmosferă patriarhal-modestă, dar totul de bun-gust. Ușoară încărcare, totuși. Un armoniu. Jilturi. Nu lipsesc, pe pereți, tradiționalele trofee de vînătoare. Nu se va vedea deocamdată prea mult din toate acestea, lumina electrică fiind încă întreruptă. Dragoș și Florian au intrat din dreapta cu Ani, la lumina lanternelor.

ANI : Aduc luminări îndată... (Iese prin fund.)

FLORIAN (circa 30 de ani, prezentabil, încă elegant, în ciuda torentului de afară) : Parcă-ar fi un film englezesc. Lipsesc stafiile...

DRAGOȘ : Noi le facem tot necazul...

FLORIAN : Ai fost pe aici înainte ?

DRAGOȘ : Nu

FLORIAN : Pariez că n-aveau nici un haz. Victimele au un fel de farmec. Dacă-ai observat... Ce-ar fi fost Pompeiul fără prăbușire ?

DRAGOȘ : Ușor de zis...

FLORIAN : Londra și-a vîndut pînă și podul. ai citit ? Celebrul pod !... Nu poți face tehnica fără să cureți !

DRAGOȘ : Așa o să le explici și lor ?

(Ani a reapărut cu un sfeșnic aprins. Îi vede tot acolo.)

ANI : De ce nu intrați ? (Scoate mantaua de pe Dragoș și o scutură energic.)

FLORIAN (lui Dragoș) : Au o polițete de eschimoși.

DRAGOȘ : Pînă or să afle...

FLORIAN : Atunci devin și mai polițetosi.

ANI (lui Florian) : Și dumneata !... (Urea să-i scoată mantaua.)

FLORIAN : Mă descurc singur.

ANI (energic) : Lasă la mine !... (I-a scos-o. i-o scutură.)

FLORIAN (privind-o, lui Dragoș, încet) : „Omule, ce sui aici / Lasă-ți dorurile-n urmă...”

DRAGOȘ : Ce-i asta ?

FLORIAN : Opera sa nemuritoare.

DRAGOȘ : Ai citit-o ?

FLORIAN : E epitaful de pe monument...

(O țevă de pușcă în antreu.)

VOCEA LUI OVIDIU : Sus mîinile !... (Ani se sperie.)

OVIDIU (25 de ani, suplu, costum de vînătoare) : Pac-pac ! (Lui Ani.) Ce caută aici acești străini ?

DRAGOȘ : De la șantier.

OVIDIU : Ați venit să reparați curentul ?

DRAGOȘ : Sintem ingineri...

OVIDIU : Ce cîinste !

DRAGOȘ (prezentări) : Ion Dragoș, Eugen Florian...

OVIDIU : Fericit... (Aruncă un iepure spre Ani.) Prinde-l !... (Bărbaților.) Mergea să vadă lucrările. Vă place iepure cu măsline ? (Spre Cornelia, care coboară scările interioare.) Surioară, oaspeți ! Pune-ți rochia de seară !

(Cornelia, care era în cămașă de noapte, dă un țîpăt cochet, fuge înapoi. N-are încă 18 ani, degajă un farmec grațios, de sălbăticiune.)

FLORIAN : Vă culcați așa devreme ?

OVIDIU : Cu concursul uzinei electrice.

DRAGOȘ : N-am fi îndrăznit, dacă nu se-ntimpla, cu mașina...

FLORIAN : Am văzut-o. (Se lasă dezbrăcat de Ani.) Carburatorul caput.

DRAGOȘ : Noroc că doamna...

OVIDIU (o privește amuzat) : Doamna v-a invitat ?

ANI : Că nu era să-i las afară...

OVIDIU : Sigur, doamnă, se poate ? (Ordin.) Niște țuică, iute, că degerăm ! (Ani vrea să iasă, cu sfeșnicul.) Lasă-l pe-asta aici.

ANI : Și cum s-o găsece ?
OVIDIU : Te descurci tu... *(Cu sfeșnicul, ceremonios.)* Poftiți în salon, domnilor !
Ce-aud, că vreți să ne dărîmați ?
FLORIAN : Cine v-a spus ?
OVIDIU : Zvonuri. Și credeți că o să meargă ?
DRAGOȘ : Nu depinde de noi.

OVIDIU : Sper. Presupun că știți cine-a stat aici.
FLORIAN : Bineînțeles.
OVIDIU : Atunci cum vă dau prin cap asemenea idci ?
ANI *(din prag, cu țuica)* : Ce idei ?
OVIDIU : Ați venit s-o măsurați ?
DRAGOȘ : E gata măsurată !
OVIDIU : Atunci, s-o demolați ? Ani, două țirnaçoape ! *(Ani s-a apropiat cu tava, dar se împiedică în întuneric și varsă tot.)*

ANI : La dracu !
DRAGOȘ *(se apleacă lingă ea)* : Pot să vă ajut ?
OVIDIU : Doamna șterge singură... E obișnuită...
ANI : Lasă bancurile.
OVIDIU : În casa asta totul e șters de doamna. De-aici și strălucirea ei... Altă țuică, repede ! Și țirnaçoapele !

ANI : Tu să nu mai bei...
OVIDIU *(rîzînd)* : Eu, cum să beau ? E pentru oaspeți ! Ai venit ?
ANI : Necioplitul ! *(Iese prin fund.)*

OVIDIU *(ride mereu)* : Observați, vă rog, cită democrație e în casa asta ! din vremuri străvechi... Fiecare spune ce vrea. Nimeni nu se supără... Pe cuvînt de-onoare că nu sînt beat. Sînt și momente cînd... *(Se aștrinde brusce lumina electrică.)* O, ce surpriză !... Totuși, tehnica asta... Luați loc, domnilor... *(Observă că-i plin de noroi.)* O clipă, să-mi corectez ținuta !

(Iese în dreapta, cei doi contemplă ambianța. Un tablou mare, pe perete : chipul Omului, pe care-l cunoaștem din prima scenă.)

FLORIAN : Nostim puștiul. Nu te-amuză ?
DRAGOȘ : Cam sonat.

FLORIAN : Mi se pare că ai și făcut o gafă. Ți-ai dat seama ? Încă nu ?

(A intrat din nou Ani, cu țuica. Abia acum i se poate observa aerul de tristețe și visare, care-i generează distincția. Pare foarte stinjenită.)

ANI *(despre Ovidiu)* : Nu vă supărați. Așa-i el, dar e băiat bun.

DRAGOȘ *(privind tabloul, despre Ovidiu)* : Fiul ?

(Coboară Cornelia. S-a îmbrăcat cu grijă, sporindu-și farmecul.)

ANI *(arătînd-o)* : Și fiica... *(Se duce spre ea.)*

CORNELIA : Ce țipa nebunul ?

ANI : A vinat un iepure... *(O ia pe dușă umeri.)* Hai, fetițo, vino...

CORNELIA : Și chiar vreți să dărîmați casa ?

FLORIAN : Dudaie, noi sîntem pe-aici întimplător...

CORNELIA *(lui Ani)* : Cum i-ar sta dărîmată ? Ca o ruină de cetate, nu ?

ANI : Vorbești prostii.

DRAGOȘ *(senin)* : N-o să-i stea în nici un fel, că o înghit apele... *(fiemarcă reacția.)* Asta, din punct de vedere tehnic...

ANI : Ziceau că se face dig, se betonează !

DRAGOȘ : Multe se spun, doamnă... Factorul economic hotărăște.

ANI : Dar „factorul economic“ nu ține seama ?...

DRAGOȘ : Cînd e posibil.

ANI : Și nu-i posibil ?

(A reintrat Ovidiu, în ținută comodă, de casă.)

FLORIAN : Nu vă alarmați prea devreme. Nu-i încă nimic decis... *(Prevenind protestul lui Dragoș.)* Căutăm tot felul de soluții...

ANI : Adevărat ?

DRAGOȘ *(senin)* : Cel mai greu e să tratezi cu văduvele. *(Ovidiu rîde.)* Sînt pătîit...

OVIDIU *(amuzat)* : Nu cred c-ai mai întîlnit așa o văduvă...

CORNELIA : Ovidiu !

OVIDIU : Monument al devoțiunii și pioșeniei... Ce-am fi fost noi, fără ea ? Doi bieți orfani de tată și celebritate... Pe cînd doamna păstrează tot !... Ca o prelungire a trecutului în prezent...

ANI *(calm)* : N-ai vrea să încetezi ?

OVIDIU *(i se înclină)* : De aceea nu pot s-o văd fără să simt evlavie. M-a crescut cu miinile sale. Îmi cunoaște fiecare oscior. Și numai mie ? Întrebați-o ce-a simțit Poetul cînd a scris cuvîntul „ou“. Noi nu știm. Ea știe ! Întrebați-o cum se spăla El pe dinți. O faceți fericită. De ce n-o întrebați ?

CORNELIA : Meriți una peste bot, măgarule.

OVIDIU *(amuzat)* : Și-mi spui asta față de musafiri ?

CORNELIA: Dar tu de ce vorbești așa față de musafiri?

OVIDIU: Nu sînt ai noștri, sînt ai doamnei!

ANI: Dacă nu taci, plec.

OVIDIU: Voi fi nemîngîiat. Să nu pleci fără să aduci cina, că iese scandal!... (Urea să bea, Cornelia îi smulge paharul din mînă.)

CORNELIA (oaspeților): Ar fi grozav să dărîmați casa. N-aveți idee ce grozav ar fi!...

ANI: Și tu începi?

CORNELIA: Și pentru Ani ar fi grozav. Și pentru huliganul ăsta!... Credeți-mă!...

(A apărut în capul scării Despina. Înaltă, severă, politete rece. Circa 50 de ani.)

DESPINA: De ce nu mă înștiințați că avem oaspeți?

OVIDIU: Credeam că te-ai culcat...

DESPINA: Cine sînt tovarășii?

ANI: De la șantier. Au rămas în pană și vor găzduire.

DESPINA: Casa mea e deschisă, domnilor... A fost deschisă totdeauna. Regret că ne-ați ocolit pînă acum.

FLORIAN: Nu ne-am îngăduit, doamnă...

DESPINA: Foarte rău... Și înainte de lucrări, orice drumet deosebit poposea aici... Nu de mult a fost și ministrul...

OVIDIU: Adjunct, mamă...

DESPINA: La vînătoare...

OVIDIU: S-a întors cu traista goală... Și vinatul fuge...

DRAGOȘ: Așa-i cu șantierele...

DESPINA: Cînd va fi totul gata... Abia atunci... Frumusețea... acestui... (șovăie)... loc... (Privindu-i.) Nu?

FLORIAN (repede): Sperăm, doamnă...

DESPINA: Eram sigură că ne veți cruța... Nici nu se putea... Prietenul nostru, primul secretar, ne-a dat toate asigurările...

DRAGOȘ: Lui îi e ușor... (Florian îl cenzurează din priviri.)

DESPINA: Sîntem primii care salutăm modernizarea. Soțul meu a făcut-o adesea, prin scris... Presupun că-i cunoașteți scrierile...

FLORIAN: Altfel nu îndrăzneau să punem piciorul aici.

DESPINA: Ai luat măsurile convenite. Ani?

ANI: Ce măsuri?

DESPINA: Pentru găzduire, cred că nu-i nevoie să-ți dau eu instrucțiuni... (Ani iese.)

DRAGOȘ: Noi am rugat doar pentru o noapte...

DESPINA: Soțul meu a venit aici tot pentru o noapte. În 1935. Și-a stat pînă la sfîrșitul zilelor sale.

OVIDIU: Se pare că-n noaptea aceea s-a inițiat venirea mea pe lume...

DESPINA (ignorîndu-l): Vine în viața artistului o clipă cînd simte nevoia să prindă rădăcini. Tot ce-a fost important în viața lui s-a petrecut în această casă!

FLORIAN (afabil): Cine nu știe...?

DESPINA: De aceea a rămas totul ca pe-atunci... Dacă ar fi azi aici, n-ar găsi nici o schimbare...

DRAGOȘ: E mult de cînd...?

(Ani reintră, pregătește masa în fundul scenei.)

FLORIAN: Patru ani... 16 august...

DESPINA (cu recunoștință): Exact, inginer... A apucat să știe de planurile dumneavoastră... Era bucuros și mindru. De ce fața asta de masă, Ani? Așa primim noi musafirii?

ANI (incurcat): Scuză-mă.

DESPINA: Nu-i nimic, dragă, se întimplă. (Ani iese.) la masa cu noi... Soțul meu avea idei generoase... Încă dinainte de eliberare...

OVIDIU: Mamă, scrie și în broșură...

DRAGOȘ: Ce broșură?

DESPINA: A scos Sfatul un pliant, cu o scurtă biografie...

FLORIAN (gest): Superficială...

OVIDIU: Mersi, eu am scris-o.

FLORIAN: Vreau să spun, prea sumară.

OVIDIU: Fiîndcă dumnealor li se pare că viața bătrînului a început la 23 August!...

DESPINA: Ei, și tu!

OVIDIU: Sau, mai exact, că s-a născut în clipa cînd a murit.

FLORIAN: Orice afirmare adevărată e postumă.

OVIDIU: Nu-i așa? În patru ani a reușit să devină punct de atracție turistică... Și, mai nou, problema tehnică: dumneavoastră stați la masă cu noi, dați din cap admirativ și vă gîndiți: „Cînd degajăm coada lacului?“... „Cînd dăm drumul la ape?“... „Cît or fi costînd amintirile de-aici?“... (Zîmbindu-le.) Nu-i așa?

DRAGOȘ: Din păcate. (Discretă reacție a Despinei.)

FLORIAN (zîmbind): Vă aprobă din politete. Credeți-mă, încercăm toate măsurile... Eu personal mă ocup de asta... Oricum trebuia s-o fac, dar cu-atît mai mult acum, cînd vă sînt oaspete...

DESPINA: Mă bucur să vă aud...

OVIDIU : În casa asta vorbele sînt la mare preț.

DESPINA (*iritare ușoară; lui Ani, care e în fundul scenei*): Mai durează mult să pui o masă, Ani?

ANI : E gata.

DESPINA (*merge spre fundul scenei*): Atunci, vă rog să poftițiți... Nu ne-am preparat, din păcate, dar la noi se poate găsi oricînd cite ceva... (*Cealaltii o urmează; Dragoș îl reține pe Florian.*)

DRAGOȘ : De ce-i îmbeți cu apă rece?

FLORIAN : Ca să-ți repar gafele.

DRAGOȘ : Oricum, or să afle...

FLORIAN : De ce de la noi?

DRAGOȘ : Fiindcă-i cinstit.

FLORIAN : Nu vezi ce pile au? Simt pulsul... Au cerut să devină casă-muzeu... De unde știi că pină la urmă?...

DRAGOȘ : Proiectul e definitiv.

FLORIAN : La noi totu-i provizoriu, încă n-ai înțeles asta?... (*Privind în jur.*) Și cel mai provizoriu din toate...

(*Cornelia vine spre ei din fundul scenei.*)

CORNELIA : Nu poftiți?

FLORIAN (*degajat*): Avem o problemă... inginerească.

CORNELIA : Se supără mama... Vreau să văd și eu odată lucrările.

FLORIAN : Nu le-ați văzut?

CORNELIA : Am tocit toată vara...

FLORIAN : Păcat... (*Privind-o.*) Studentă?

CORNELIA : Cît pe-aci...

FLORIAN : A... admiterea? (*Cornelia confirmă.*) Tinăradă, se aranjează!

(*O ia de braț, conducînd-o spre fundul scenei. Dragoș a rămas gînditor, privind camera. Trece Ani, cu o tavă goală.*)

DRAGOȘ (*oprind-o*): Iartă-mă.

ANI : Pentru ce?

DRAGOȘ : Pentru... confuzie... Nu prea am fost în case din astea... Te-a înfuriat?

ANI : Cine?

DRAGOȘ : Flecarul ăla.

ANI : Nu vorbi așa. Nu știi nimic.

DRAGOȘ : Ce să știu?

ANI : Du-te la masă.

DRAGOȘ : Nu vîi?

ANI : Mai tîrziu. Du-te, să nu te vadă cu mine.

DRAGOȘ : De ce?

ANI : Dacă o să stai aici, o să știi...

(*Dragoș iese. Dinspre antreu apare Omul.*)

ANI (*Omului*): Mă duc să servesc masa...

(*Omul pleacă privirea, trist, rușinat.*)

Nu, te rog!... Eu am vrut!... (*Îi sărută mina.*) N-are importanță, jur!

Tabloul 3

Acorduri de armoniu. Mozart. Cîntă Ovidiu. Aceeași ambianță. În jilturi, Despina, Cornelia și cei doi ingineri.

OVIDIU (*cîntînd*): Momentul reculegerii... El cînta, noi ascultam... (*I se pare că Dragoș a ațipit.*) Sau dormeam... (*Incet.*) Inginere!... (*Dragoș nu reacționează.*) Da. Sau dormeam...

DESPINA (*indulgentă*): E obosit.

OVIDIU (*descoperind*): Lipsește Ani. Unde-i Ani?

CORNELIA : Las-o-n pace.

OVIDIU : Ar fi fost utilă... (*Un acord puternic. Dragoș se trezește.*) Și asta ar fi tot, domnilor! Cunoașteți toate tradițiile casei...

FLORIAN : A fost o adevărată desfătare. Nu, Dragoș?

DRAGOȘ (*jenat*): Categorie.

FLORIAN : Se spune că tehnocrații ar fi insensibili.

DESPINA (*cu revoltă*): Da de unde!

FLORIAN : Prejudecăți... Din altă epocă. Nu mai e la modă cultul betonului.

Vă asigur că noi... vreau să spun... generația mea... știm foarte bine să îmbinăm tehnica cu poezia... Dacă nu cumva tehnica însăși e poezie... (*Dragoș s-a mișcat nervos în scaun.*) Ceva de zis, colega?

DRAGOȘ : Nu, dă-i înainte.

DESPINA : Exact opiniile soțului meu!

FLORIAN : Mă bucur, doamnă!

OVIDIU : Cu un corectiv: tata spunea asta de nevoie. Ca să pară în pas cu vremea... Poeziile lui tehnice sînt o sublimă colecție de lozinci...

DESPINA : Cum poți să spui...?

OVIDIU : Confidențial. În prefața „Postumelor” afirm exact contrariul.

FLORIAN : Ha, ha!

CORNELIA (*lui Florian*): Face pe deșteptul. Tata iubea viața... Și cum o iubea!...

OVIDIU : Nițel cam mult...

DESPINA (*reproș*): Ovidiu!
CORNELIA (*despre Ovidiu*): De-asta îl urăște... Fiindcă nu poate fi ca el. Îi iese acreala!...

DESPINA (*stînjenită*): Nu-i luați în serios! *Qui s'aime se taquine*, știți povestea! (*Rîde ușor, pauză.*)

DRAGOȘ (*cu înțelegere, Despinei*): Doar cu certurile ce mai trece timpul pe aici... (*Realizează că a spus ceva nepotrivit, se foiește pe scaun.*)

OVIDIU (*serios*): Asta e. Climatul înăbușitor, ca în Cehov, dacă vă amintiți... (*Florian zîmbește.*)

DESPINA: Ovidiu e consilier cultural al județului. Nu-și vede capul de treabă!

DRAGOȘ (*confuz*): Asta-i bine...

OVIDIU: Nu-i așa?

FLORIAN (*avocat*): Șantierul... știți... te face uneori să uiți... realitățile... culturale...

DESPINA: Nu spuneți asta!

FLORIAN: E adevărul, doamnă! Eu însumi simt cum trec printr-o metamorfoză... (*Spre Cornelia.*) Mă reîntînesc cu frumosul...

(*Ovidiu i-a subliniat declarația cu două acorduri de armoniu, ca la circ.*)

OVIDIU: Părăsindu-ne, poetul ne-a spus: „Las întregă mea luciditate to-

varășei mele de viață"... (*Privire spre Despina.*) „Încarnarea fizică a frumosului o depun pe obrazul cel mai tânăr"... (*Privire spre Cornelia.*) „...iar nefolositoarea inteligentă o dăruiesc..." (*Gest vag spre sine însuși, ușoară schimbare de ton.*) Apoi a spus: „Restul, fleacurile care se numesc dragoste, lumină și vis, le las în păstrarea..."

DESPINA (*alarmată*): Ovidiu, nu începe iarăși!

OVIDIU: Dar nici n-am spus cui, mamă!

DESPINA: Nu-mi place povestea asta!

OVIDIU: Nici mie... (*Se apleacă spre armoniu, apoi îl privește peste umăr pe Dragoș.*) Așa încît, inginere, nu te crede mai necunosător decît ești... În definitiv, ai fost primul ghicitor?

DRAGOȘ (*derutat*): Ce-am ghicitor?

OVIDIU (*rizind*): Culmea e că nici nu știe!

DESPINA (*se ridică*): Dacă nu încetezi...

OVIDIU (*reia la armoniu*): Am promis oaspeților o seară plăcută... (*Anunțînd.*) Reculegerea, tovarăș!

(*Despina se așază. Acorduri voit dezordonate, disonante, la armoniu. Dragoș se ridică, discret, spre ieșire.*)

Tabloul 4

Acordurile continuă, îndepărtate, la fel de stridente. Din nou, decorul primului tablou. Casa, în fund. luminată. În chioșc, la lumina veieuzei, Ani s-a pregătit de culcare. Omul e la locul lui, privind-o.

ANI (*Omului*): Iar l-a apucat nebunia... Tu știai că mă urăște? Ai știut?

(*Bătăi în ușă. Omul se scoală și iese, simplu, ca orice om.*)

ANI (*și-a pus repede un capot*): Cine-i?
DRAGOȘ: Dragoș.

ANI (*deschide ușa foarte puțin*): Ce doriți?

DRAGOȘ: Nu mai plouă.

ANI: Văd.

DRAGOȘ (*șovăind*): Deranjez?

ANI: Sigur.

DRAGOȘ: Am deranjat de cînd am venit, așa că... (*Intră, fără brutalitate, dar ferm.*)

ANI: Erai mai politicos înainte.

DRAGOȘ: Cînd?

ANI: Cînd îmi spuneai „doamnă“.

DRAGOȘ: Fiindcă nu știu să mă port

cu doamnele. De-aia am plecat de-acolo.

ANI: Și ce vrei?

DRAGOȘ: M-ai mai întrebat.

ANI: Răspunde.

DRAGOȘ: Nu ceea ce crezi.

ANI: Nu cred nimic.

DRAGOȘ: Atunci de ce te temi? Vreau să vorbim.

ANI: Eu vreau să mă culc.

DRAGOȘ: Ce cauți în casa asta?

ANI: N-ai văzut?

DRAGOȘ: Nu ești femeie de serviciu... Nici cînd vrei să pari. Sau cînd vor alții să pari. Între noi: ce ești?

ANI: N-a povestit încă Ovidiu?

DRAGOȘ: Ce?

ANI: Mă mir. Nu prea se jenează el.

DRAGOȘ: Ești iubita lui?

ANI (*ride*): Teribil cum le înțelegi pe toate.

DRAGOȘ: N-ar fi de mirare, în pustietatea asta.

ANI: Îmi vorbește ca unei iubite?

DRAGOȘ: Cu iubitele vorbești în toate felurile.

ANI: Nu a lui am fost, domnule...

DRAGOȘ: Dar a cui?... (*Dumirindu-se.*) A maestrului!

ANI: Afli în sfârșit ce știe tot județul.

DRAGOȘ: Așa, deci... Marele liric trăia cu servitoarea.

ANI: Știu să trag și palme.

DRAGOȘ (*senin*): De ce? Te-am jignit?

ANI: Vai de mine, se poate?

DRAGOȘ: Când te-a jignit puștiul, de față cu toți, l-ai apărat. Eu, ce-am spus? Exact ce spui și tu.

ANI: Dumneata!

DRAGOȘ (*senin*): Dumneata.

ANI: Depinde și cum spui.

DRAGOȘ: Asta am văzut. Pe-aici se vorbește ocolit. Eu sint din topor. Și maică-mea a fost servitoare.

ANI: Ne înrudim, deci.

DRAGOȘ: Nu mă lua așa. De ce stai în casa asta?

ANI: O luăm de la început?

DRAGOȘ: Dumnealui e mort de patru ani.

ANI: Trebuia să plec fiindcă a murit?

DRAGOȘ: Te-ocupi cu memoria lui?

ANI: Poate că am dreptul.

DRAGOȘ: Văd că toți au dreptul asta. Și familia și județul și direcția monumentelor... Fericit om.

ANI: Dumneata, în schimb, n-ai dreptul.

DRAGOȘ: Cine știe? Poate că mai mult ca alții...

ANI: Adică?

DRAGOȘ: Ți-am spus că sint de la grupa tehnică specială. Știi ce înseamnă asta?

ANI: Nu mă interesează.

DRAGOȘ: Pe nimeni nu interesează, aici! Toți își astupă urechile... Iar colegul meu îmi astupă gura! Ce dracu-i apucă pe toți?

ANI: Ce vrei de la noi?

DRAGOȘ: Îmi place că spui „noi”.

ANI: Zi ce vrei și pleacă.

DRAGOȘ: Grupa tehnică specială este o unitate interdepartamentală, care se ocupă cu evacuările. Tot ce cade în limita catastrofală a apelor intră în răspunderea noastră. Plăcere nu-mi face. E o meserie ca oricare alta.

ANI: Ai venit să ne anunți?

DRAGOȘ: Nu încă... oficial... Știi cum e la noi cu semnăturile.

ANI: Hotărîrea... s-a luat?

DRAGOȘ: Eu o cunosc.

ANI: De ce nu ni s-a spus?

DRAGOȘ: Fiindcă a existat bunăvoință. S-au încercat soluții care să oprească infiltrațiile... Costă milioane. Nu se pot adopta...

ANI: De ce?

DRAGOȘ: Nu-i rentabil, simplu. Chiar dacă cineva a scris aici poezii.

ANI: E un loc istoric!

DRAGOȘ: Nu, Ani. Las-o pe doamna Despina să zică asta. Sint atîția poeți și au trăit în atîtea case. Pentru asta nu se umple un lac cu beton.

ANI: Ce știi tu!

DRAGOȘ (*zimbînd*): Dumneata!

ANI: De ce nu-i întrebă pe alții?

DRAGOȘ: I-a întrebat. Florian a făcut parte din comisie. Și-au spus părerea toți specialiștii.

ANI: Deci și el știe.

DRAGOȘ: Mai bine ca mine.

ANI: Și de ce promite?

DRAGOȘ: Naiba să-l ia. Așteaptă s-o spună alții.

ANI: Și o spui tu.

DRAGOȘ: Numai ție.

ANI: De ce?

DRAGOȘ: Fiindcă acolo nu-s lăsat! Cum deschid gura, se uită la mine ca la un marțian!

ANI: Și eu nu mă uit așa.

DRAGOȘ: N-ai de ce.

ANI: Am!

DRAGOȘ: Ani, nu înțeleg nimic. I-ai fost iubită, bine, se întimplă. În locul tău nu primeam. Te-ai amestecat printre ei, și-acum plătești.

ANI: Plătesc! Ce dacă?

DRAGOȘ: Drepturi n-ai. Nu poți să ceri ceea ce nu mai ai.

ANI (*arată camera*): Tot ce-i aici e-al meu. Știi?

DRAGOȘ (*inspectînd din ochi*): Biroul lui... Cărțile lui... (*Descoperă un radio cu pick-up.*) Și asta-i tot al lui, nu?

ANI: Da.

DRAGOȘ: Ce-i al tău? (*O vede agitată.*) O să vină evaluarea... Tot ce se verifică, se despăgubește. Plătim cîștit. Vreau să fii despăgubită bine. O să intervin. Dar atunci o să trebuiască să spui: ce-i al tău? Arată-mi...

ANI: Deschide cartea aia... Cea mică... Pagina 24...

DRAGOȘ (*cîntînd alb*):

„Tu n-ai știut că iarba a învățat să șoptească

Numai sub pasul tău

Și că nici un fir de lumină nu și-a țesut plasa

Peste munți, decît din clipa cînd ți-a aflat numele...

În așteptare, inima pămîntului uita beția împărătească a cîntecului...”

ANI (*brusc*): Taci.
DRAGOȘ: Mi-ai spus să citesc.
ANI: Nu știi să citești.
DRAGOȘ: Ți-a scris-o ție?
ANI: Toate mi le-a scris mie.
DRAGOȘ: Și ce-i cu asta? S-au tipărit, sînt în librărie. Asta nu se poate evalua.
ANI: Pierd timpul cu tine.
DRAGOȘ: Ce-o să-mi spui? Că te-a iubit? Artiștii ăștia mereu iubesc pe cineva. Nevesti-si nu i-a scris?
ANI: Nu.
DRAGOȘ: Urît din partea lui. De ce-a mai luat-o?
ANI: Fiindcă era sărac. Voia un loc unde să poată scrie în liniște.
DRAGOȘ: Mare om!
ANI: Ai grijă cum vorbești!
DRAGOȘ: Una casa, alta inima...
ANI: Ieși afară!
DRAGOȘ (*calm*): Și toți de-aici știu asta?
ANI: N-a ascuns-o.
DRAGOȘ: Nu s-a rușinat nici de copiii lui?
ANI: E rușine să iubești?
DRAGOȘ: Nu fac morală. Treaba fiecărui... Dar ce ți-a dat pentru asta?
ANI: Tot.
DRAGOȘ: Te întreb: ce?
ANI: Tot ce avea. Tot ce gîndea.
DRAGOȘ (*după o clipă*): Vorbe. Astea nu se dau niciodată.
ANI: Vino încoace... (*Îl ia de mîină și îl duce în fața bibliotecii.*) Ai citit vreuna?
DRAGOȘ: Nu cred.
ANI: Le-am citit pe toate.
DRAGOȘ: Bravo! El ți-a cerut?
ANI: El m-a învățat... (*Deschide un dulap.*) Și astea... N-aveam habar că există... (*Scoate un disc la întîmplare, țornește pick-up-ul. Mozart — eventual Simfonia Haffner, andante.*)
DRAGOȘ: Nu te-a învățat să cînti și la povestea aia? (*Gest ca la armoniu.*)
ANI: Numai să ascult.

(*Muzica, puternic. Ei tac un timp. Prin grădină trec Cornelia cu Florian.*)

CORNELIA (*despre muzică*): De la Ani!
FLORIAN: E și meloman?
CORNELIA: Ascultă în fiecare seară. Discurile tatii. (*Privindu-l.*) Zîmbești?
FLORIAN: Mă gîndesc la gafa colegului meu...
CORNELIA: Poate că n-a greșit prea mult...
FLORIAN: Ironică?
CORNELIA: Invidioasă. Aș fi vrut să fiu fiica ei.

FLORIAN: Ce idee!
CORNELIA: E singurul om liber din casa asta!
FLORIAN: Liberă ești dumneata!... Fiindcă poți să privești lucid... Chiar și ipoteza dărîmării...
CORNELIA: Numai dacă se dărîmă scăpăm toți.
FLORIAN: Dar ce-i aici? Închisoare?
CORNELIA: E ca o apă stătută... Ni-meni nu spune decît „ce frumos a fost!”... Dar frumosul îl aducea el! Fără el sîntem o adunătură de rătăciti!...
FLORIAN: La început mi se părea că, dimpotrivă, aici e un fel de vrajă... Poate că ai dreptate... Poate că vraja o făceați dumneata... (*Cornelia pufnește ușor.*) Nu ți-a mai spus nimeni?
CORNELIA: Sînt cea mai rătăcită din toți. Măcar mama are o treabă: păstrarea memoriei... Ovidiu clasifică manuscrisele, se luptă pentru „casa-muzeu”... Eu...
FLORIAN: Ce vrei să studiezi?
CORNELIA: Am vrut... (*Zîmbet.*) Speologia. Acum nu știu.
FLORIAN: De ce tocmai speologia?
CORNELIA: Ca să umblu prin peșteri. Dar se cere matematică...
FLORIAN: Peste tot se cere acum matematică... Pînă și în casa asta... a lipșit ceva... cineva... care să îmbine cuvintele cu cifrele. Visul cu exactitatea...
CORNELIA: Se pot îmbina?
FLORIAN: Trebuie. Eu am reușit. Dacă am o forță, cred că începe tocmai de-aici.
CORNELIA (*privindu-l*): Mi-am dat seama.
FLORIAN: Cum?
CORNELIA: După... aer... Aduci un alt aer.
FLORIAN (*îi ia mîina*): E bine că ne-am întîlnit... Acum o să-mi fie mai ușor...
CORNELIA: Ce?
FLORIAN: Să stau aici... (*Ezită.*) Cît voi putea să mai stau aici... Ți-e frig?
CORNELIA: Puțin.

(*Florian o ia pe după umeri. Ies prin stînga. În chioșc, Ani a oprit muzica.*)

DRAGOȘ: De ce-ai oprit?
ANI: Credeam c-o să întreb de ce l-am deschis.
DRAGOȘ: Nu mai întreb.
ANI: Te pomenești că-ți place Mozart!
DRAGOȘ (*sec*): Marea mea pasiune.
ANI: Se vede.

DRAGOȘ (*neagresiv*): De ce ești tif-noasă? Parc-ai fi un bogătaș care-și numără banii.

ANI: Poate că sint bogată.

DRAGOȘ: Ce școală ai?

ANI: Asta ce întrebare mai e?

DRAGOȘ: Ca oricare.

ANI: Cinci clase.

DRAGOȘ (*incet*): Ce mai hoț!

ANI: Ce-ai spus?

DRAGOȘ: Zic și eu...

ANI: Repetă.

DRAGOȘ: Ziceam că există hoți care se fac că dau, ca să ia mai abitic.

ANI: Cine-i hoțul?

DRAGOȘ: Cel care face o doamnă, care nu-i doamnă... O femeie cultă, care n-are școală elementară... Un bogat, care-i sărac lipit...

ANI: Așa crezi.

DRAGOȘ: Ce-ai să faci acum cu toate astea? O să trebuiască să trăiești altfel. Cum?

ANI: Crezi că nu știu s-o duc la greu?

DRAGOȘ: Din ce te întreții? Te întrețin ei? Ți-a lăsat el bani?

ANI: Și de asta se ocupă grupa tehnică specială?

DRAGOȘ: Poți să nu-mi răspunzi. Dar cît o să mai trăiești fără să răspunzi?

ANI: Mă întrețin singură. Și dacă vrei să știi, îi mai întrețin un pic și pe ei...

DRAGOȘ: Ți-ai luat moșie?

ANI: Sint muncitoare la „Avîntul”. Plec dimineata, cu mașina de cinci.

DRAGOȘ (*după o clipă*): Mi-a plăcut! Asta-i comoara care ti-a lăsat-o! Te-a făcut muncitoare la „Avîntul”.

ANI: Trebuia să fac ceva după ce-am murit, nu?

DRAGOȘ: Și-ți place?

ANI: Nimeni nu face ceea ce-i place.

DRAGOȘ: Așa crezi?

ANI: Chiar tu ai spus.

DRAGOȘ: Nu așa am spus. Nu-mi place să intru în viața altora. Dar știu de ce o fac. Sint omul faptelor. De aceea mi-am ales meseria asta...

ANI: Trebuie să mă fac inginer?

DRAGOȘ: Nu ești nimic. Ani.

ANI: Pot să te mai dau o dată afară.

DRAGOȘ: Dă-mă, ca să-mi arăți că am dreptate.

ANI (*fierbînd*): Numai voi sînteți ceva... Fiindcă ați învățat nițică școală... Fiindcă știți să dărîmați și să faceți electricitate... Asta-i tot, da? Goi și seci ca piatra, cu riglă, devizuri și socoteli... Tu vrei să-mi faci mie inventarul? Mii de oameni ajung ca tine, dacă vor... Și unde ajung? Ce mare filozofie descoperiți? Cu ce drept mă judeci?

DRAGOȘ: Vorbesti ca Ovidiu.

ANI: Se poate. E fiul lui.

DRAGOȘ: Numai că el își bate joc de tine cînd vrea! Deosebirea asta n-o înțelegi? Puștiul o știe foarte bine. Nu se intră așa în lumea asta, fetițe! Nu se intră prin pat!

ANI (*incet*): Idiotule...

DRAGOȘ: Se intră prin muncă și chinuri! Îmi părea rău de casa asta... Acum, știi ceva? De-abia, de-abia aștept s-o înec! (*Ani îi dă o palmă, el nici nu clinteste.*) Și prima înecată o să fii tu, ca să înveți minte cum se trăiește, și de unde se începe... (*A doua palmă, el nu clinteste, privînd-o fix, de aproape.*) A avut ce să-i placă, cred și eu! Că doar nu era să-i placă doamna Despina... Vine o țărăncuță proaspătă, și-i atîță inspirația... Că așa-i zic ei, inspirație! (*O tine de umeri. Ani se zbate.*) O iei în brațe și-i vorbești despre stele! Îi dai și niște muzică, și niște vorbe... Și pe urmă-i spui: vezi-ți de drum, domnișoară... Ia-ți sufletul tău bogat și umblă!

ANI: Dă-mi drumul!

DRAGOȘ: Și acum, ia te uită ce dispreț! Ce ochi și ce glas!

ANI (*strigînd*): Ovidiu!

DRAGOȘ: Asta lipsea, să-l chemi pe el! El îți poate apăra cîntea, nu eu!

ANI: Așa mi-o aperi?

DRAGOȘ (*se oprește, îi dă drumul*): Iartă-mă... (*Se așază, stingherit.*) Am luat-o razna...

ANI (*cu calm de gheață*): Așa-i pe șantier, nu prea aveți femei. De ce nu cereți să vi se aducă?

DRAGOȘ: Crezi că de asta...?

ANI: Vai, se poate?

DRAGOȘ (*incet*): Noapte bună. (*Se ridică, vrea să iasă.*)

ANI: Dragoș!

DRAGOȘ: Ion Dragoș mă cheamă.

ANI: Nu pot să-ți spun Ion, e stupid.

DRAGOȘ: Se poate. (*Urea să iasă.*)

ANI (*incet*): Tu nu înțelegi chiar nimic?

DRAGOȘ: N-am voie.

ANI: De ce?

DRAGOȘ (*incet, rar*): Fiindcă piatra aia seacă, de care spuneai, se sfîrîmă mai ușor decît crezi. (*Ani îi întinde mîna.*) Palme poți să-mi dai, că am obrazul tare, dar visele lasă-le-n pace, că-i mai sigur... (*I-a luat mîna, dar Ani îi-o întinde ca pentru sîrut.*) Numai popii i-am sărutat mîinile, cînd eram mic... (*I-o sîrută.*)

OVIDIU (*bate la ușă*): Ai strigat, doamnă, sau mi s-a părut?

DRAGOȘ (*iesînd*): Ți s-a părut.

OVIDIU: Aici erai, inginere?

DRAGOȘ: Ani mi-a arătat camera... tăticului...

OVIDIU: Și ce ți-a mai arătat?

DRAGOȘ: O grămadă de lucruri.

OVIDIU: Unde ți-e colegul?

DRAGOȘ: Habar n-am.

OVIDIU (*fără agresivitate*): Ascultă, mestere. Nu știu ce-o să reușiți cu zidurile astea, dar ceea ce se întâmplă între ziduri nu ține de hidrocentrală.

DRAGOȘ: Și de ce ține?

OVIDIU: De ceva care n-ai să înțelegi.

Te sfătuiesc să nu încerci. Nu vă stă bine ca profesori.

DRAGOȘ: Nimănu-i nu-i stă bine.

(*Se îndepărtează tăcuți, spre fundul grădinii. În chioșcul lui Ani, Omul a reapărut. Stă rezemat de perete și o privește.*)

ANI (*Omului*): Tu ai fi știut ce să-i spui! Ai fi știut mai bine! (*Omul tace, privind-o.*)

DESPINA (*vine dinspre conac către Ovidiu*): Nu s-au culcat încă oaspeții noștri?

OVIDIU: Oaspeții noștri gustă frumusețea acestor locuri. (*Lui Dragoș.*) Nu-i așa?

(*Din stînga au apărut Florian cu Cornelia. El o ține strîns pe după umeri. Priviri, în tăcere.*)

DESPINA (*strident*): Ce frig se face pe-aici, după ploaie!... Nu? (*Pauză.*)

ANI (*Omului*): Crezi că au de gând...? E posibil...? (*Omul tace, zîmbind stînger.*)

— CORTINA —

ACTUL II

Tabloul 5

Grădina, într-o duminică însorită. În fund, „conacul”. Chioșcul e acum în afara scenei. De la o oarecare depărtare parvine o muzică funebră, cîntată de o fanfară improvizată, destul de aproximativ și fals. Multe bocete, violente, vehemente. Rezultanta sonoră e mai mult ciudată decît tragică. Din grădină, Florian ascultă cu un fel de zîmbet. Dinspre fund, dreapta (probabil, poarta grădinii), intră Dragoș. E prăfuit și ponosit, spre deosebire de colegul lui, care are acum o ținută foarte îngrijită.

DRAGOȘ (*cu năduf*): Fi-le-ar ceremoniile!

FLORIAN: Nu drăcui eternitatea, Dragoș!

DRAGOȘ: Pină și de inventarul ăsta a trebuit să mă ocup. Os cu os, pe numere, ca la garderobă... Măcar de-ar ieși ceva! Dar parcă văd că-i zvirle la întâmplare.

FLORIAN: Totul e să crezi că-i mortul tău.

DRAGOȘ (*se așază*): Mi s-a urît.

FLORIAN: Doar nu-i primul transfer de cimitire, omule!

DRAGOȘ: Parcă ăștia bocesc mai abtîr.

FLORIAN: Cei mai mulți nici nu știu pe cine. Un fel de contaminare în masă... (*Spre casă.*) Numai aici e liniște.

DRAGOȘ: Deocamdată.

FLORIAN: Acum vezi de ce-am tăcut?

DRAGOȘ: Și ce-ai făcut cu asta?

FLORIAN: Uite că s-a mai cerut o variantă. Eram sigur. Ți-am spus!

DRAGOȘ: Pierdere de vreme.

FLORIAN: Tehnic, e o soluție bună.

DRAGOȘ: Dar scumpă. Ți-e clar că n-o acceptă nimeni?

FLORIAN: Eu am propus-o... Ți-e clar că am avut bunăvoință?

(*Dinafara scenei, de la chioșcul lui Ani, se aude o muzică senină, tot Mozart, eventual Concertul pentru vioară în sol major, andante.*)

FLORIAN (*ascultînd*): Principalul e să ne simțim bine aici... (*Zîmbește.*) Amîndoi.

DRAGOȘ: Cu mine las-o încurcată.

FLORIAN: Haide, haide!... (*Spre chioșc.*) Femeia asta-i un pic ne bună, sau mi se pare?

DRAGOȘ: Ți se pare.

FLORIAN: Parc-ar face un fel de școală cu dumneata.

DRAGOȘ: Ce școală?

FLORIAN: Cînd vii de-acolo ești schimbat. Și cînd nu te duci, ești nervos.

DRAGOȘ: Atent te mai uiți la mine!

FLORIAN: Aici fiecare se uită atent la celălalt. Nimeni nu știe exact ce-o să iasă. Afară de mine.

DRAGOȘ: Ce-o să iasă?

FLORIAN: Amintiri frumoase. Ultimele amintiri din casa amintirilor... (*Uzîndu-l că privește spre chioșc.*) Hai, du-te... Te așteaptă... Te urăște și te-așteaptă...

DRAGOȘ: Asta de unde-o știi?

FLORIAN: Din citite... Curaj, inginerere! (*Uzînd-o pe Despina care se apropie dinspre conac.*) Preferi compania ei?

(*Dragoș iese. Se apropie Despina, după ce a privit un timp spre fundul scenei. Bocetele s-au auzit tot timpul.*)

DESPINA: Ce oribil!

FLORIAN: Ca la orice evacuare, doamnă...

DESPINA (*agitată*): Să știi că mă încred numai în dumneata!

FLORIAN: În ce privință?

DESPINA: Se vorbește tot mai mult că ne vine rîndul...

FLORIAN: V-am spus că încerc totul...

DESPINA: Da, da... (*Persuasiv.*) Dumneata ne înțelegei...

FLORIAN: Nu v-am dovedit-o?

DESPINA: Știți că nu ne luptăm pentru noi.

FLORIAN: Firește.

DESPINA: Mi-a spus Cornelia că i-ai arătat planurile. Ce frumos o să fie pe-aici!... Șosele, construcții! Dar la ce bun totul, dacă nu păstrăm un loc pentru suflet? Pentru reculegere! Zimbești?

FLORIAN: Nu mi-aș permite.

DESPINA: Locul unde cineva a meditat la fericirea oamenilor...

(*Ovidiu a intrat din stînga, brusc, surprinzător, ca în toate aparițiile lui.*)

OVIDIU (*despre bocete*): Bine-a mai meditat!

DESPINA: Asta-i... inevitabil... spunea și inginerul.

OVIDIU: Am cunoscut un hingher care iubea foarte mult cîinii... Își luase acasă un spitz, și-l îngrijea cu devoțiune. Despre ceilalți cîini spunea: „inevitabil”, și jap! cu lațul.

DESPINA (*jenată*): Umorul lui!

FLORIAN: Îl apreciez...

OVIDIU: Mersi. Știți că umblă prin sat o comisie de antropologi?

DESPINA: Ce mai vor și ăștia?

OVIDIU: Măsoară nasuri, umeri, șolduri și altele. Cică, din amestecul de populații care va urma se pot pierde

niște trăsături specifice... Trebuie consemnate, cît mai e timp.

FLORIAN: Normal.

OVIDIU: Nici nu vă închipuiți ce onorați se simt oamenii. Habar n-aveau că au trăsături specifice. Ce-ar fi să-i rog să ne măsoare și pe noi?

DESPINA: Ești nebun!

OVIDIU: Invidios, mamă.

FLORIAN: Ha, ha!

OVIDIU: Dumneata, inginer, ai un ris fermecător. Nu vrei să bem ceva?

FLORIAN: Regret... (*Își privește ceasul.*) Trebuie să vină I.M.S.-ul...

OVIDIU: E afară, de mult.

FLORIAN: Da? (*Se ridică, grăbit.*) Iertați-mă.

DESPINA (*cu admirație*): Lucrați și duminică?

FLORIAN: Pînă terminăm, nu mai sînt duminici.

OVIDIU (*în urma lui*): Grăbiți-vă! Oamenii visează kiloați!

(*Florian iese rîzînd.*)

DESPINA: De ce-l întăriți? Noi încercăm să ne purtăm cît mai frumos și tu...

OVIDIU: N-ai auzit că-i place umorul meu?

DESPINA: Nu-i bine să creadă că-i disprețuim...

OVIDIU: Ei ne disprețuiesc, mamă, nu-ți dai seama?

DESPINA: Ce vrei să spui?

OVIDIU: Amînarea asta... e diabolică! Ei știu, precis, pentru că lucrează cu planuri! Cu echerul! Noi sîntem un stegeleț pe harta lor, atît!

DESPINA: Florian a propus...

OVIDIU: De formă! Fiindcă a intervenit județul! Totul e „să nu se zică”, „să nu se creadă”, și calcă peste orice, cu zimbetul pe buze!

DESPINA: Cornelia spune că-i un om...

OVIDIU: Ti-ai și găsit psihologă!... Are exact ce-i trebuie ca să vă ducă pe toți.

DESPINA: Nu-i prost. Eu îi știu pe ăștia. Au o singură ambiție: să arce, cît mai sus, pe scara socială... Să devină cît mai rafinați... Asemenea fată... O asemenea casă... Crezi că nu i-ar conveni să fie ginerele lui?

OVIDIU: Mărețe gînduri în capul dumitale!

DESPINA: Multe sînt în capul meu. băiete! Ce ieșea din taică-tu, fără capul meu? Poate că șantierul ăsta e un rău spre bine. Prea trăiam izolați... Pierdeam pasul!... Tu știi cît cîștigă un specialist ca el?

OVIDIU (*sec*): La asta nu m-am gîndit.

DESPINA: Cornelia e cam dezaxată, nu găsești? Nici ție nu-ți lipsește prea mult... Orice cale e bună, cînd vrei să...

OVIDIU (*murmurat*): Ești o maeștră a compromisiurilor.

DESPINA: Și asta se învață, lunaticule!

(*Pare enervată de muzică.*) Am învățat mai de mult decît crezi...

OVIDIU (*grav*): Știu, mamă.

DESPINA: Dacă nu tăceam atîția ani... și nu-mi mușcam buzele... azi n-am fi familia care sîntem... O știi și pe asta?

OVIDIU: Și pe asta...

(*Cornelia apare grăbită dinspre conac.*)

CORNELIA: Aici erați? (*Caută din priviri, prin grădină.*)

OVIDIU (*sec*): L-a luat I.M.S.-ul.

CORNELIA (*în ciudă*): Pe domnul Dragoș îl caut!

OVIDIU: La Ani.

CORNELIA (*privindu-l*): Multe știi tu, frățioare!...

OVIDIU: Și cite mai am de știut!

CORNELIA: Îl caută la telefon de la șantier...

OVIDIU (*spre chioșc*): Deranjează-l.

CORNELIA: Ce-ar fi să-l deranjezi tu?

OVIDIU: Eu nu calc pe-acolo...

CORNELIA: Numai noaptea, cînd pîn-dești...

DESPINA: Iar vă certați, copii?

CORNELIA (*rizînd*): Noi? Se poate? (*Iese prin stînga, spre chioșc.*)

OVIDIU: Se face frumoasă, gîscuța...

DESPINA: Ce tot caută ăla la Ani?

OVIDIU: Exact ce caută Florian la Cornelia... Ai vreun plan și-n privința asta?

DESPINA: Prostii... (*Cu savoare.*) Dacă vrei să știi, am o bucurie.

OVIDIU: De ce?

DESPINA: Fiîndcă o văd în sfîrșit pe Ani cu unul de seama ei...

OVIDIU: E frumos că-i porți de grijă...

DESPINA (*cu năduf*): De mult!... (*Apare Dragoș, urmat de Cornelia.*) Ce mai faci, tovarășe Dragoș?

DRAGOȘ: Sărut mîinile.

OVIDIU (*încet, Despinei*): Vezi cum se cizelează? (*Dragoș face un gest grăbit de scuză, și își continuă drumul spre telefon.*)

CORNELIA (*lui Ovidiu*): Iar ai mai turnat niște otravă...

OVIDIU: Cum arătau? Cu sufletele înălțate? E nemaipomenit cum înalță Ani a noastră sufletele... Dîncolo de deosebiri sociale...

CORNELIA: O să taci odată?

OVIDIU (*ridicîndu-se*): Chiar acum... Am ceva mai important de făcut... (*Se*

îndreaptă spre conac, pe urmele lui Dragoș.)

CORNELIA: Sper că n-o să-l spionezi!

OVIDIU (*rizînd*): Să fac cu una ca asta?!... (*Iese.*)

CORNELIA: Mamă, iartă-mă, nu-l mai suport.

DESPINA: Rău faci. E mai deștept decît tine, drăguță.

CORNELIA: La ce-i folosește?

DESPINA: Tu chiar nu știi ce ne-amenință? Sau te prefaci?

CORNELIA: Uneori mi se pare că dumneata te prefaci.

DESPINA: Eu nu șoșotesc cu Florian în fiecare seară.

CORNELIA: Ceva împotrivă?

DESPINA: Nu, fetițo, ți-am spus... Cînd am auzit de-o nouă soluție, m-am gîndit: uite că fata mea nu pierde timpul.

CORNELIA (*zîmbînd*): Nu l-am pierdut.

DESPINA: Și ce faceți, dacă am voie să întreb?

CORNELIA (*dulce*): Lecții de matematică.

DESPINA: Asta-i tot?

CORNELIA: Ce te mai interesează?

DESPINA (*exploziv*): Casa!

CORNELIA: Pe mine nu.

DESPINA (*studiînd-o*): A... nu? Te-am mai auzit eu spunînd, dar credeam că glumești...

CORNELIA (*senin*): Deloc. Voiam să scap, și căutam un prilej.

DESPINA (*caustic*): O să te răpească, pe-un cal alb?

CORNELIA: Dacă plecăm cu toții, nu mai e nevoie.

DESPINA: Nu te știam cînică... (*Enervată.*) Completează distrugerea noastră și mi-o mai spune în față, dezmațată! Azi-miine te văd și cu burta la nas!

CORNELIA: Dacă salvez casa, îmi dai voie?

DESPINA: Ai grijă cum vorbești cu mine!

CORNELIA (*conciliant*): V-a îmbolnăvit spaima!... Ce pierdeți? Totul se răscumpără! Ne mutăm la oraș, trăim ca oamenii...

DESPINA: Și asta-i tot ce-nțelege ea! Fiica lui! Noi n-avem nimic de pîstrat aici, nu ne-a lăsat în grijă nici o amintire, nimănui!

CORNELIA (*simplic*): Ba da. Lui Ani.

DESPINA (*mocnit*): Așa, deci... Ai ajuns și aici! Lovește, că încă n-au lovit destui! Scoate-mi și tu ochii cu hoțu aia!

CORNELIA: De ce-i spui așa?

DESPINA: Știu eu că între voi e un fel de alianță secretă... De cînd erați

mică... Dar atunci am crezut că nu în-
telegi.

CORNELIA: Am înțeles de mult.

DESPINA: De unde? Nu s-a vorbit
niciodată despre asta!

CORNELIA: Cu atât mai rău...

DESPINA: Puteam să-i fac pașaportul
încă de când... Ai idee de ce n-am
făcut-o?

CORNELIA: Fiindcă ți-a fost frică.

DESPINA: De ea!

CORNELIA: De „armonia casei“... N-ai
vrut să se creadă că dai importanță...

DESPINA: Și ar fi trebuit să dau!

CORNELIA: Ea a dat importanță... Pen-
tru ea, tata nu e mort nici acum, știi
asta? E singura care păzește aici un
om viu! Voi, ce păziți? Numele, po-
ziția, respectul... Ți-e teamă că în oraș
nu vei mai fi considerată văduva po-
tului, și Ovidiu, fiul lui... Acolo fie-
care este ce este, pe când aici avem
o meserie: păzitori de umbre... Nu se
păzește decât ceea ce ai avut cu ade-
vărat, mamă!

DESPINA (*fierbînd*): Teoriile astea...
Sînt tot de la inginer?

CORNELIA: Poate că de la el am luat
curajul să ți-o spun...

DESPINA: Ei bine, atunci îmi iau cu
curajul să-ți spun: poți să-ți faci va-
liza, imediat! Imediat, auzi?!...

CORNELIA: Puțin răbdare, și o facem
cu toții... (*Revine Ovidiu, e apatic, so-
văitor, dezarticulat.*)

DESPINA (*zărindu-l*): Ovidiu, știi ce a
cutezat să spună obraznicătura asta?
(*Îi surprinde expresia.*) Ovidiu!...

OVIDIU (*incet*): Aud.

CORNELIA: Nu-i nimic nou pentru el.

OVIDIU (*absent*): Poate vreți să știți
ce aranjează Dragoș la telefon... Comi-
sia de evaluare!

DESPINA: Vorbești serios?

OVIDIU: Uneori... Cu cel mai senin aer
din lume! Ca și când noi am ști de
mult!...

CORNELIA: Lui Ani i-a spus-o.

DESPINA (*tipînd*): Lui Ani? De ce
lui Ani?

OVIDIU: Iar te miri, mamă!

DESPINA: Să vină imediat aici! Acum,
în clipa asta!

OVIDIU: N-a terminat convorbirea.

DESPINA (*истерic*): Ani să vină! (*Foar-
te tare.*) Aniii! (*Muzica se oprește.*)

CORNELIA: Mamă, te-aș ruga să nu
faci o scenă...

DESPINA: Tot tu faci pe pudica?
Tot tu?!

(*Ani vine din stînga. E calmă și obo-
sită.*)

ANI: M-ai chemat?

DESPINA (*o clipă se intimidază*): Ce
faceai, Ani, ascultai muzică?

ANI: Concertul de la Ateneu.

DESPINA: Draga mea... Ți-a spus ție
ceva, inginerul tău?

ANI: Nu-i „inginerul meu“.

DESPINA: Ți-au spus despre ceea ce au
de gînd cu evacuarea noastră?

ANI: Din prima seară.

DESPINA: Și tu de ce nu ne-ai anunțat
nimic?

ANI: Ziceam că pînă nu se hotărăște
oficial...

DESPINA: A, a fost așa... o confiden-
ță... Între patru ochi!

ANI: Începe să-i pară rău. De când a
înțeles că noi...

DESPINA: Vrei să spui mai precis:
care „noi“?

ANI: Toți.

DESPINA: Și tu.

ANI (*privind-o*): Da.

DESPINA: Săraca. Ai fi neconsolată,
nu-i așa?

ANI: Aș fi.

DESPINA: Dar tu ce ai, Ani, cu casa
asta? Te-ai născut aici? Ai aici pe
cineva din familie?

CORNELIA: Mamă, încetează!

ANI (*calm, Corneliiei*): Las-o.

DESPINA: Sau poate ai vreo avere
pe- aici, care-ți aparține.

ANI: Știi bine ce am.

DESPINA: Ce? Spune, că încă n-am
vorbit despre asta, după cîte-mi amin-
tesc.

ANI: E cam tîrziu acum.

DESPINA: Și cînd n-ar fi fost tîrziu?

ANI: Acum vreo patru ani.

DESPINA: Mă și sfidezi...

ANI: Despina...

DESPINA: Te rog să nu-mi sp
pe
nume!

ANI: Totdeauna ți-am spus.

DESPINA: Foarte rău.

ANI: Doamnă... Nu pierzi mai mult de-
cît pierd eu...

DESPINA (*uluîtă*): Ce-ai spus?

ANI: Nu plîngi noaptea cum plîng eu...
Nu încerca să dai în mine... Fiindcă o
să dai în el...

DESPINA (*sufocată*): Auziți-o... Auzi-
ți-o cum vorbește!

ANI: El m-a învățat să țin la dum-
neata... Să-ți fiu totdeauna aproape.
Nu mă atingi cu nici o vorbă.

DESPINA: Este și nobilă... Și gene-
roasă!... (*Se apropie de Ani, mult.*) Și
dacă ai să primești acum, în sfîrșit,

perchea de palme care te așteaptă de douăzeci de ani? Și atunci o să fii tot aproape de mine?

ANI (*simplic*): Da.

CORNELIA (*se interpune calm*): Ar trebui să mi le dai mai înțui mic...

DESPINA: Capeți și tu.

CORNELIA: Pe astea să mi le dai! Fiindcă i-am spus lui Ani: „În locul lui, tot pe tine te-aș fi iubit”... (*Despina vrea s-o lovească, dar Ovidiu îi reține mâna, ușor.*)

OVIDIU (*calm*): Ani, eu te-am știut o slujnică devotată, dar de la o vreme mă cam lași cu cizmele murdare.

ANI (*reflex*): Le-am șters aseară.

OVIDIU: Da, dar de-aseară și pînă acum s-au întimplat multe... Tu îți-ai lărgit orizontul cultural, Dragoș aranjează dărimarea casei, Cornelia a căpătat personalitate, iar eu mi-am murdărit cizmele...

ANI (*îl privește o clipă, apoi pe ceilalți, zimbește*): O clipă.

(*Iese repede spre stînga, va reveni imediat, cu perie și cremă.*)

CORNELIA: Ce măreț ești, Ovidiu!

OVIDIU: La oraș personalul casnic e foarte scump...

DESPINA (*descumpănită, între timp*): Ovidiu, poate să mai încercăm la comitet!

OVIDIU: Am vorbit... (*Ani îi face cizmele.*) Știi ce mi-a spus? Că în faza asta, sint depășiiți...

ANI (*lustruind*): Măgarii!

OVIDIU: Nu-i așa? Au făcut un dosar de referate. Toți spun: „ar fi indicat să devină muzeu, dar dat fiind considerentul economic”...

(*Dragoș revine dinspre conac, privește scena.*)

ANI (*ca într-o discuție familială*): Și cît trăia, tot la bani îl ardeau...

OVIDIU: Asta-i viața, Ani... *C'est la vie*. Mersi... (*Despinei.*) Crezi c-o să mai plouă? Ce-ar fi să luăm gustarea aici?

DESPINA (*consumată*): Cum vrei.

(*Ani iese imediat prin stînga, revine cu o masă grea de tablă, pe care-o poartă, chinuit, în brațe.*)

CORNELIA: Te-ajut eu... (*Dar Ovidiu o ține strîns de braț; Ani pune singură masa în centrul scenei.*)

DRAGOȘ (*revine dinspre conac*): Dumineca e zi de odihnă.

OVIDIU: Nu mai sînt duminici, inginer. Mi se pare că și dumneata ai treburi... la comisia de evaluare...

DRAGOȘ (*apropiindu-se*): Am.

OVIDIU: Să nu întîrzi.

CORNELIA (*izbucnind, spre Dragoș*): Cînd începeți evacuarea? Vă rog, începeți imediat! Acum! Vă rog!

ANI: Cornelia, fii cuminte!

(*Cornelia iese plîngînd spre fundul scenei.*)

DESPINA (*vehement*): Vedeti ce-ați făcut din noi? De ce? Cu ce drept?! Ne stimează o țară întregă! Primim omagii, asigurări, ne dăm și sufletul pentru lumea asta pe care...

OVIDIU (*apatic*): Binișor, mamă...

DESPINA: Și voi ne răpiți tot ce-avem mai scump!... O să mă plîng pînă sus, pînă acolo unde dumneata inginer, n-ai să ajungi în viața dumitale, cu Ani cu tot!... O să vedeti cine sîntem noi!

DRAGOȘ (*calm, luînd-o pe după umeri pe Ani*): Întîrzi astă-seară... Am de lucru cu comisia... Trebuie să căutăm criteriile de evaluare... Aveai dreptate: bunurile de-aici nu se încadrează în „stas”-ul nostru...

(*Îi sărută mâna și iese repede, înainte ca Despina să facă gestul instinctiv de a-l reține.*)

Tableoul 6

Chioșcul, seara, înconjurat de grădină. Ani, trîntită pe pat. La pick-up, încet, un oratoriu de Mozart. Muzica senină, ca de obicei. Omul stă lîngă aparat și dirijează ușor.

ANI: N-ai găsit cuvîntul... Știi ce mult poate face un cuvînt?... Dacă tu nu mai știi! Îi înțeleg... Mai bine așa decît să tac?... (*Privindu-l.*) Vii cu mine? Acum vii?... Nu mai merge să

te-mpartii!... (*Omul se îndepărtează ușor.*) Stai! Te rog... Iar te-am jignit? (*Omul a ieșit, pe partea opusă a intrat Dragoș. Poate că de aceea a ieșit Omul.*)

ANI (*fără a-l privi pe Dragoș*): Vreau să fiu singură.

DRAGOȘ: Nu s-ar zice... (*Oprește muzica.*) Ce-aș mai râde de tine!

ANI: Rizi!

DRAGOȘ: Nu mai e de râs.

ANI (*glacial*): Atunci plîngi.

DRAGOȘ: De mila lui.

ANI: Nu zău?

DRAGOȘ: Ziceam că-i un hoț...

ANI: Asta-mi zic ei mie.

DRAGOȘ: Știi ce-a fost? Un biet om. Înainte-l uram. Acum parcă mi-e drag.

ANI: De-abia aștepta să-l îndrăgești tu.

DRAGOȘ (*convins*): A vrut el ceva... De asta vă chinuți cu toții...

ANI: Fiindcă a vrut?

DRAGOȘ: Fiindcă n-a putut. Nimic n-a dus pînă la capăt.

ANI: Unde-i capătul?

DRAGOȘ: Unde se-ntîlnește fapta cu visul.

ANI: Și unde se întîlnește?

DRAGOȘ: Nu știi, că eu nu visez, ți-am spus.

ANI: Bravo ție. Profită. (*Îl privește, semitrîntit, cu un surîs straniu, provocator.*)

DRAGOȘ (*dezarmat*): Nu știu cum... De ce m-ai făcut blind ca o oaie?

ANI: Eu!

DRAGOȘ (*șovăind*): Poate el.

ANI: Drăguț din partea lui.

DRAGOȘ: Nu-i bine, Ani... Trebuia să distrugi toate astea!

ANI: Distruge-le... Nu le distrugi tu pe toate? Nu mă înveți tu să fiu liberă?

DRAGOȘ: Tot îți mai place cum trăiești?

ANI (*prîvindu-l*): Nu sînt slabă, Dragoș... Dacă eram, renunțam de mult la... (*zimbînd*) dulcea mai nefericire...

DRAGOȘ: La ce?

ANI: E dintr-o poezie de-a lui.

DRAGOȘ: Totul e din poeziile lui. Și cizmele de azi-dimineață.

ANI (*vioi*): Și ale tale s-au murdărit. Vrei să le șterg?

DRAGOȘ: Aș muri să te văd la picioarele mele.

ANI: Nu se moare din asta.

DRAGOȘ (*o reține de mînă*): Știi ce-am vrut să-ți spun într-o seară? „Dă-l dracului. Cînd mai vrea să te vrăjească, dă-l dracului.”

ANI (*alb*): De ce n-ai spus?

DRAGOȘ: N-am avut curaj.

ANI: Și acum ai.

DRAGOȘ: Cred că n-o să am niciodată.

ANI (*zîmbește*): Repede ai mai vrut să-mi schimb viața... Și repede te-ai speriat!...

DRAGOȘ: Habar n-am cine-ți mai poate schimba ție viața. Orice mișcare te strivește. În sus, sau în jos.

ANI: Ce viteaz ești astăzi!

DRAGOȘ: De la o vreme parcă doream să rămîneți aici... Tocmai eu! Voiam să păstrezi jucăriile astea...

ANI: Și dacă le iau cu mine?

DRAGOȘ: Își pierd tot hazul.

ANI: De fapt, ce vrei tu, Dragoș?

DRAGOȘ: Să fiu al naibii dacă mai știu! Azi-dimineață m-au apucat toate furiile.

ANI: De-ai-a m-ai lăsat să mă chinui cu masa?

DRAGOȘ: Pe tine eram furios. Ziceam: las-o să guste pînă la capăt... Pe urmă, m-a apucat un fel de frică: tu erai atît de mare, și ei atît de mici... Cînd o să pleci din casa asta, cum o să fii?

ANI: Nu pierzi niciodată ce ai în tine.

DRAGOȘ: Ți se pare... (*De aproape.*) Ani, m-am interesat la fabrică... Știi că nu ești bine văzută acolo?

ANI: Știu.

DRAGOȘ: Știi că ți se spune „cucoana”, și toți au ciudă că nu poți să rizi ca ei, să vorbești ca ei, să le semeni?

ANI: Știu.

DRAGOȘ: Eu nu știam. Asta înseamnă că n-ai cale înapoi... Te-aș fi luat cu mine...

ANI: Mai trebuia să și vin.

DRAGOȘ: Poate veneai.

ANI: Poate. (*Pauză mică.*)

DRAGOȘ (*reia, cu greu*): Dar aș fi văzut în ochii tăi că nu pot să fiu ce-a fost el... Bărbatului îi place să se grozăvească... Că de aia-i bărbat... Eu umblu cu frică, să nu te sparg... Parcă aș avea ciocane în loc de mîini. Ce să fac eu cu tine?

ANI: Să mă dai la școală. Să fac profesionalul și să devin calfă.

DRAGOȘ: Prostii... (*Arată spre birou.*) El te-a condamnat pe viață... (*Simplu.*) Nu pot rupe eu lanțul ăsta...

ANI: Orice lanț se poate rupe, dar vine în locul lui un altul, care-i și mai greu...

DRAGOȘ: Ce-ai să faci?

ANI: O să văd.

DRAGOȘ: De ce nu ești disperată? De ce nu te zbați ca ei? De ce nu mă mai insultî?

ANI: Ți-ar fi plăcut?

DRAGOȘ: Nu-mi place indiferența asta. Seamănă cu moartea.

ANI: N-am să mor.

DRAGOȘ: Poate fi mai rău. Poți ră-mine o roabă... a visului tău.

ANI (*ii mîngîie p arul vag*): Mi se pare că  i-am dat să citești prea multe versuri.

DRAGOȘ: Crezi că nu mă iubești deloc, Ani?

ANI (*ride scurt*): Parcă nu te interesau vorbele... Ești omul faptelor!

DRAGOȘ: De ce-ți bați joc de mine?

ANI (*blind*): Ca să nu te prostesti...

(Despina a străbătut sov ind gr dine in timpul replicilor anterioare,  i acum bate ușor in ușă.)

DESPINA: Te-ai culcat, Ani?

ANI (*incet, lui Dragoș*): Ce vrea? N-a călcat de mult aici!

DESPINA: Poți să deschizi puțin?

DRAGOȘ: Ce-o să spună dacă mă vede?

ANI: A informat-o de mult Ovidiu...

(Deschide in silă.)

DESPINA (*z mbet chinuit, consumat*):

Mă bucur că vă g seec, domnule Dragoș. De fapt, speram...

ANI: Stai jos, doamnă...

DESPINA: De ce-mi spui aș ?! *(Alb.)*

Am venit să-mi cer scuze... pentru o scenă penibilă... de azi-dimineață...

ANI: Nu era nici o grabă.

DESPINA: Ba da. Mă doare că ai fost jignită. Dacă poți să înțelegi de ce sînt în stare niște nervi sursucitați...

(Așteaptă confirmarea; Ani tace.) N-am avut c nd să ne obișnuim cu ideea...

(Lui Dragoș.) Dacă dumneavoastră neați fi avertizat că ne facem iluzii degeaba... Sau dacă colegul dumneavoastră...

nu ar fi fost at t de... optimist.

DRAGOȘ (*rece*): E firea lui...

DESPINA: Da... Poate... Dar din asta a ieșit... ceva... ca un fel de nebulie.

DRAGOȘ (*expert*): Totdeauna se întimplă aș .  n orice casă supusă demolării.

DESPINA: Dar nu aici. Nu face parte din etica noastră... Nu ne-am luptat pentru noi...

ANI: Mai departe, Despina...

DESPINA: După primul zbcium... după ieșirea aceea... absurdă... mi-am dat seama că se mai poate face totuși ceva...  n amintirea lui... Un muzeu, in altă parte... folosind despăgubirile de aici... Putem să încercăm... după puterile noastre...  mpreun  cu Ani... bine- nțelec...

(Spre Dragoș.) Asta am vrut să vă spun... *(ezită)*...  i să vă întreb...

DRAGOȘ: Ce?

DESPINA: Ziceați că ați fost la comisia de evaluare.

DRAGOȘ: Am fost.

DESPINA:  i? *(Tăcere.)* Mi se pare că ați... declarat... că bunurile de-aici nu

se  ncadren  in „stas”-ul dumneavoastră... Dacă v-am auzit bine.

DRAGOȘ: Chiar foarte bine m-ați auzit.

DESPINA: Eu vă sint profund recunoscătoare... *(Spre Ani.)*  i mai ales  ie.

 iindc  știu că l-ai ajutat să înțelegă...

DRAGOȘ: Doamnă, nu-i nevoie de cine știe ce cap ca să pricepi că aici trebuie alte criterii...

DESPINA:  i spuneam  i lui Ovidiu: totuși, e un noroc să dai peste oameni înțelegători...

DRAGOȘ (*sec*): Meseria. *(Pauză.)*

ANI: Asta-i tot, Despina?

DESPINA: N-am vrut să r min  greseli nereparate... *(Pauză; toți imobili; privește grăbită in jur.)* Nu s-a schimbat nimic pe-aici. Absolut nimic... Nu-i aș , Ani?... *(Tăcere.)* Poate mai aveți de stat de vorbă... Numai să nu fi obosită, m ine, la fabrică...

ANI: N-avea grijă.

DESPINA (*lui Dragoș*): Harnic , ca o albină!... De când a venit la noi...  i soțul meu zicea...

DRAGOȘ: O să mă ocup să fiți plătiți cit mai bine.

DESPINA (*e lovită, dar încă z bbeste*): Nu asta-i, de fapt, problema... Dar... oricum... *(A ajuns la ușă.)*

ANI: Noapte bună, Despina...

(Despina a ieșit. Ani a rămas  ncremnit   i palidă. Suflă greu.)

ANI (*după o pauză*): Du-te acum  i tu, Dragoș... Te rog.

DRAGOȘ (*tăios*): Vrei să te reculegi?

ANI: Nu întreba  i du-te.

DRAGOȘ: Ce mai ai în program: poezie sau muzică?

ANI: Ce-i tonul ăsta?

DRAGOȘ (*ride*): Vezi? Acum ești tu st pin ... Știam că o să fie aș ... De-aia am vorbit azi-dimineață... Ca să te perie... Să te răzbun. Logică simplă: eu mă ocup de evaluări, eu trăiesc cu tine...

ANI: Ce-ai spus?

DRAGOȘ: Dar ce crezi că-și închipuie... „Omul faptelor”!... Sint la putere... Cine ar crede c , in realitate...

ANI (*repede*): Tu le-ai dat ideea cu banii!

DRAGOȘ: Da,  i mi se părea că fac o crimă! Mă g ndeam cum de-am putut să fiu at t de insensibil, să nu înțeleg că sint pe lume lucruri care nu se pot evalua!...  mi tremura m na  i nu știam cum să... *(Ride puternic.)* Dobitocul! Dobitocii de noi!... *(Strigă spre birou.)* Dobitocule!

ANI: Ai să taci imediat!

DRAGOȘ (*șoaptă scrișnit , spre birou*):

Marele om s-a căsătorit cu un conac! A cumpărat liniște creatoare! Și în schimb și-a cumpărat, lui, o păpușă care să-l inspire! Costă ieftin, că-i de la țară! Produs folcloric! Și dobitoaca a oferit o viață, contra niște cuvinte frumoase, cu rimă la coadă, și câteva discursuri despre aspirația spre înălțimi... Pe urmă, astea au început să se tipărească, și alți dobitoci citeau și oftau: „ce visuri, ce gânduri, ce sensibilitate!“ Iar fiul se îndopa cu manuscrise și cu țifnă... Iar fiica o privea cu admirație pe amanta tatălui și visa să aibă și ea o „mare dragoste“... Iar iubita lustruia ghetele și se gîndea la Mozart... Fiindcă dumnealui, dacă o strîngea în brațe fără Mozart, tușea... Și uite cum s-au umplut pe-reții numai de minciună... (*Ia o carte și o aruncă.*) „Sic transit gloria mundi“... (*Aruncă alte cărți.*) Trece, și bine face că trece! Iar eu stăteam și căscam gura! Și mi-era frică să spun „te iubesc“, fiindcă nu știam s-o dau pe după plopi cu iarba și șoapta... Bună meserie, să întorci cuvintele. Și să te plimbi prin lună! (*Aruncă plăci.*) Și asta-i o treabă bună! O pui să se învîrtească și cine mai ajunge la sful-tul tău! Dulce viață și strașnică mîngiere! (*Mai aruncă ceva și se oprește*

gîndind : încet.) Acum, nu mai trebuie să deschizi decît ușa, că afară ajung și singur... Palmele, tot eu mi le dau... Dar n-o să retrag nici un cuvînt, cred că știi asta. (*Constată uimit că Ani plînge încet, privind-l cu ochii mari și înșuștiți; nu e nici o groază pe chipul ei, doar o foarte adîncă prăbușire.*)

DRAGOȘ (*șovăielnic*): Nu în tine am vrut să... Crede-mă... În boala asta care... Ani! Eu nu pot să... Nu trebuie... (*O sărută brusc, parcă fără să știe ce face; iar Ani se lasă moale în brațele lui și nu opune nici o rezistență, nici cînd îmbrățișarea se precipită. O clipă pare că nu se mai poate opri nimic. Dar tot Dragoș e cel care-și revine, cu un efort vizibil.*)

DRAGOȘ: Nu... așa... Așa, numai mor-tii... Nu mi-ai ierta... și nici eu. Ar fi urît...

ANI (*alb*): Și ce-i mai frumos?

DRAGOȘ: Nu știu. Iartă-mă...

(Pleacă încet spre ușă. Fără s-o privească. În pragul ușii se stinge, brusc, lumina. Întreaga lumină a scenei.)

DRAGOȘ (*în beznă*): Nici dacă stîngi lumina, nu-i frumos...

ANI (*cu un ris scurt și chinuit*): E de la uzină... vandalule!

Tabloul 7

În grădină. Lumina e în continuare stînsă. O clipă, licărește chibritul lui Dragoș, care fumează, pe bancă. Apoi luminarea lui Ani, în chioșc. A pus-o pe birou. Omul e acolo și o privește. În jur, vraște de cărți și lucruri zărlite de Dragoș.

ANI (*Omului*): Ce poftă aveam să te înșel! Să văd cum mă privești cu dis-preț... (*Omul zimbește.*) Zimbetul tău... Înțelepciunea cu care le vezi tu pe toate! Eu sînt prea mică, să te înțe-leg... (*De aproape.*) Și dacă într-o zi te-aș urî îngrozitor? (*Îi ia ochelarii de pe nas și îi pune pe masă.*) N-am să te urăsc, dar dacă o să urc, o dată, la monument, cu flori... (*sticlos*) și o să simt... că nu mai simt? (*Omul pleacă ușor capul: speriată.*) Iartă-mă... n-am vrut să spun asta! (*Îi sărută în-versemat mîna.*) Am vrut să... Ascultă!... Nu fi atît de supărăcios! (*Zimbet.*) Sau ești gelos?... Știi că mi-ar plăcea!... Ascultă, numai cu tine!... Nu mă lăsa în vîntul ăsta... Dacă ar merge electrica, aș pune o placă... Nu le-a spart pe toate... (*Fredonează ușor.*)

Ce mai pot să fiu fără tine? Te-ai gîndit?... Cînd o să plec de aici, te întreb... Să știi că în nici un vers nu scrie asta! Zău că nu scrie! Nu pleca... Stai noaptea asta cu mine? Fără teamă de...? Stai? (*Brusc, stinge lu-minarea; șoaptă.*) Du-te... Nu te su-păra...

(În întinericul grădinii, Ovidiu îl des-coperă pe Dragoș.)

OVIDIU: Inginere!? Nu cumva medi-tezi?

DRAGOȘ: Nu.

OVIDIU: Mă speriasem... (*Se așază lingă el.*) N-ai o țigară și pentru mine?

DRAGOȘ: Fumezi?

OVIDIU: Astă-seară. Ce simți pentru noi? Compătimire sau dezgust?

DRAGOȘ: Nu știu.

OVIDIU : „Progres, tehnică, sacrificii, mă închin... Dar ești sigur că o viață-i mai bună decît cealaltă ? (*Dragoș tace.*) Ți-am spus de cînd ai luat în mînă barda: ai grijă ! Nu te grăbi să sfărîmi, cînd nu știi ce pui la loc. Îmi pare rău că nu o să mai putem poza în victime nobile... Ar fi fost elegant... Dar o să stai aici pînă la capăt... Și ai să vezi toate zvircolirile, cum le-am văzut eu, de cînd mă știu... Cornelia nu ți-a spus că n-am talent ?

DRAGOȘ : Mie, nu.

OVIDIU : A avut cui. Stimat tovarășe Dragoș : am talent. Dar nu acela de a scormoni după frumos prin toate murdăriile... Uite, acum, fiindcă-i beznă, cu voia specialiștilor dumneavoastră, pot să mă închipui așa cum vreți : sînt activ și militez pentru cauza fericirii pe pămînt. Mă uit în ochii studenților și le spun : „Ei s-au străduit, pentru ca voi să trăiți altfel“... Și studenții iau notițe, și pe urmă își văd de drum. Și fiecare caută fericirea pe pămînt prin altul, pe care-l sfarmă, pe care-l supune și-l umilește, pînă nu mai rămîne nimic din el. Dar dacă e deștept, găsește la orice faptă un nume : „dragoste“, sau „abnegație“, sau „idealuri“... Ca tata

DRAGOȘ : Dumneata, unde o cauți ?

OVIDIU : Nicăieri. Eram regizorul celei mai năstrușnice farse... Voiam să o organizăm aici... (*Rizînd.*) Muzeul memorial... În care noi, martorii, aveam o singură datorie: să ne pierdem memoria. Sau, cum se spune azi, să poetizăm trecutul.

DRAGOȘ : Poate e nevoie...

OVIDIU : Cum nu ! În trecut găsim tot lanțul de slăbiciuni care le justifică pe ale noastre. Ce ne-am face fără ele ? Ar dispărea o scuză ! Iar o slăbiciune pe care nu știi să ți-o scuzi te poate distruge în propriii tăi ochi ! Există nenorocire mai mare ?

DRAGOȘ : Nu prea înțeleg.

OVIDIU : Nici nu trebuie. Trecutul e făcut anume pentru oameni ca dumneata... Și ca Ani... Unul îl sfarmă, altul se agață de el, și amîndoi regretă... De fapt, e frate cu viitorul : fiindcă ambele sînt incerte, interpretabile, nedemonstrabile... Numai prezentul nu are nici un haz, fiecare îl evită cum poate. Și mai ales cu vorbe. Ai observat cît îl urăsc pe Florian ?

DRAGOȘ : Numai pe el ?

OVIDIU (*îl bate pe umeri*) : Cu dumneata n-am nimic, mă lași complet rece.

Pentru dumneata, viitorul e o meserie, pe cînd ia el e o nadă... Iar nu înțelegi...

DRAGOȘ : Las-o baltă.

OVIDIU : Eu o las, dar n-o lasă el ! Știe că am aflat, de aceea întîrzie... Doar doar ne-o găsi pe toți adormiți... Toți, minus unul.

DRAGOȘ : Adică ?

OVIDIU : Acolo, lîngă poartă, e Cornelia... A ieșit să ia aer... de vreo două ore... Și o să tot ia aer, pînă vine...

DRAGOȘ : De ce te tot bagi, omule, unde nu-ți fierbe oala ?

OVIDIU : Voi nu v-ați băgat ?

DRAGOȘ : M-ai spionat și pe mine ?

OVIDIU : Oho ! (*Familiar.*) Dintr-un fel de curiozitate... Am vrut să văd cum se sfarmă Ani... Bucățică cu bucățică.

DRAGOȘ : Ce-ai cu ea ?

OVIDIU : Sînt gelos, nu ți-ai dat seama ? (*Rizînd.*) Nu pe dumneata, pe tata... Pe alchimia asta a lui... Am încercat s-o distrug. Dar am metode prea rudimentare. Dumneata știi mai bine. Te admir.

DRAGOȘ : Vreau s-o salvez, nu s-o distrug.

OVIDIU : Spulberînd iluziile, distrugi. Făurindu-le, tot distrugi... Sfărîmi, pe altă cale.

DRAGOȘ : Bine ți-ar mai prinde să te sfarme și pe tine careva.

OVIDIU : De-abia aștept... Crezi că mai durează mult ? (*De afară se aud motorul și frîna I.M.S.-ului.*) Ții să vezi ce urmează ?

DRAGOȘ : Ce urmează ?

OVIDIU : Viața nouă mai face un pas pe meleagurile noastre... (*Își încarcă liniștit arma de vîntoare, nevăzută pînă acum.*)

DRAGOȘ : Ești nebun ?

OVIDIU : Aveai vreo îndoială ?

DRAGOȘ : Și îți închipui că eu o să te las ?

OVIDIU : Nu trag încă.

DRAGOȘ : Dă-o-ncoace ! Dă-o-ncoace, am zis ! (*I-o smulge din mînă cu o mișcare brutală, care-l face pe Ovidiu să gemă de durere.*)

OVIDIU : Nu-i nevoie să-mi rupi oasele...

DRAGOȘ : Ba ți le rup !

OVIDIU (*cu admirație*) : Ești puternic.

DRAGOȘ : Nu știai ?

OVIDIU (*gemînd*) : Ba da.

DRAGOȘ : Și-acum șterge-o la culcare ! (*Grav.*) De rest mă ocup eu. Pe cuvîntul meu.

OVIDIU : Începi să te ocupi de prea multe în casa asta.

DRAGOȘ: Șterge-o, am zis!
OVIDIU: Și dumneata unde-o ștergi?
La Ani?

DRAGOȘ: Ai grijă, mucosule!...
OVIDIU: Începi să-mi plăci din ce în ce mai mult! Zău! (*Iese rîzînd prin dreapta.*) De cînd nu mi-a mai spus cineva „mucosule”...

(*Dragoș, rămas singur, vrea să-și aprindă o țigară, dar renunță, văzînd că se apropie Florian cu Cornelia.*)

FLORIAN: Și-acum, a început să-ți fie frică!

CORNELIA: Nu, Eugen.

FLORIAN: Așa se-ntîmplă întotdeauna. Mari planuri de viitor, pînă în clipa cînd se trece la fapte...

CORNELIA: Ți-am spus că nu mi-e frică.

FLORIAN (*privind-o de aproape*): Dar te gîndești și tu, ca ceilalți: a încercat să ne păcălească. A vrut să profite de naivitatea și ospitalitatea noastră...

CORNELIA: Așa crezi?

FLORIAN: Am fost privit tot timpul cu suspiciune. Ironică, sau mieroasă... Și asta, fiindcă un singur om, oricît ar vrea, nu poate schimba mersul unui șantier...

CORNELIA: Ai vrut? Ai încercat?

FLORIAN: De ce nu m-ai întrebat pînă acum?

CORNELIA: Fiindcă n-am vrut să mă îndoiesc de tine...

FLORIAN: Acum te-ndoiești?

CORNELIA: N-ar trebui să întreb.

FLORIAN: Iartă-mă... Nu-i plăcut să pui piciorul într-o casă condamnată... Mai ales cînd aliatul tău șovăie.

CORNELIA (*șoptit*): În clipa asta nu șovăie... (*Pauză mică.*)

FLORIAN (*șoptit*): Îmi place cum ai spus „în clipa asta”...

CORNELIA: Cum am spus?

FLORIAN (*îmbrățișînd-o; confuz*): Între ieri și miine, există o clipă... cea mai importantă... singura reală... (*O trage după el, îmbrățișată, spre conac.*)

Tableoul 8

Trecere bruscă, prin lumina de zi. Același decor. Afară, claxonul nerăbdător al I.M.S.-ului. Dragoș așteaptă. Dă impresia că ar fi așteptat toată noaptea. E în aceeași tinută și pare foarte decis. Florian iese din conac cu un mers voios, sportiv.

FLORIAN (*spre claxon*): Acuș, acuș, fraților! (*Zărîndu-l pe Dragoș.*)...

neța! Te iau la șantier? Sau mai ai vreo treabă cu morții?

DRAGOȘ: Cu morții, nu.

FLORIAN: Îmi pare rău că te-am lăsat să înfrunți singur furtuna de ieri. Au fost niște complicații la betonări.

DRAGOȘ (*privindu-l mereu*): Știu.

FLORIAN: Cînd ne mutăm? (*Rîzînd.*) Neplăcut să stai cu victimele sub același acoperiș...

DRAGOȘ: Azi-noapte cum a fost? Neplăcut?

FLORIAN (*o clipă surprins, apoi zîmbet*): Nu te știam detectiv... În casa asta se-nvață multe.

DRAGOȘ: Da.

FLORIAN (*sfîdîndu-l ușor*): Azi-noapte a fost plăcut... E drept, fără inițiere în muzică și poezie, ca la dumneata, dar în schimb cu tot soiul de alte inițieri.

DRAGOȘ (*se reține cu greu*): Și... cu ce... perspective?

FLORIAN: Luminoase. Dacă-ți place expresia.

DRAGOȘ: Cornelia știe că acum ai de gînd să pleci?

FLORIAN: Toată lumea o să plece de aici. Care-ncotro... Sau împreună, după dorință.

DRAGOȘ: Cine împreună cu cine?

FLORIAN: Nu prea înțeleg interogatoriul ăsta, Dragoș. Și mai ales în ce calitate...

DRAGOȘ: O să înțelegi, dacă-mi răspunzi: ai de gînd să rămîi cu ea, sau asta a fost „clipa” dinainte de prăbușirea Pompeiului?

FLORIAN (*glacial*): O să mă confesez mamei...

DRAGOȘ: Ți-ai bătut joc de ea!

FLORIAN: De mult n-am mai auzit vorba asta!... Din secolul 19... (*Zîmbet.*) E majoră, cu voia dumitale, și nu-i strică să dea piept cu viața de pe acum... (*Dragoș îl lovește cu un pumn în plină față.*) Ești nebun?

DRAGOȘ: Apără-te.

FLORIAN: Nu mă bat cu brute.

DRAGOȘ (*strigînd*): Apără-te! Spune că ai glumit, că ți-e dragă fata asta, spune ceva!

FLORIAN: Numai Gestapoul obținea declarații în acest mod...

(*Primește un nou pumn în față, care-l buimăcește.*)

DRAGOȘ : Spune că-ți dai seama ce monstruos... După ce le zguduim toată viața... Spune!

FLORIAN : O să spun în altă parte... Ce-a îndrăznit un fost subaltern...

DRAGOȘ (*lovindu-l mereu*) : Atunci, să ai ce să spui, superiorule! Ce afacere bună am făcut... Ce bine ne-am distrat... Ce viitor de-am adus!... Ce lecție de viață nouă! Cum i-am învățat să fie demni!

(*A apărut Ani, venind dinspre chioșc. E îmbrăcată foarte modest, ca pentru fabrică.*)

ANI (*strigînd*) : Ce-i asta, Dragoș?!

(*Dragoș se oprește, de altfel Florian e de mult năruit, sub lovituri.*)

DRAGOȘ (*gîfîind*) : Schimb de experiență...

FLORIAN : O să dai socoteală!

DRAGOȘ : Și tu... cui o să dai?

(*Despina a ieșit din conac, surprinde scena. Dezinvoltură stridentă.*)

DESPINA : Bună dimineața! Așa matinali!? (*Nu-i răspunde nimeni; privește întrebătoare spre Ani, care pleacă spre poarta din fund.*)

CORTINA

A C T U L I I I

T a b l o u l 9

Camera cunoscută a „conacului”. În antreu, un geamantan stingher. Pe pereții odăii au apărut noi portrete ale Omului și câteva vitrine de cristal. Despina aduce tocmă, coborînd scările interioare, încă un obiect — o mică bibliotecă turnantă pe ax, în stil vechi. Se chinuie puțin cu ea, deși e ușoară și goală. Ovidiu cîntă impasibil la armoniu. În apropierea lui, paharul și sticla de țuică.

DESPINA : Ai putea să pui mîna și tu.

OVIDIU : Ani e liberă după-masă.

DESPINA : Și dacă vin acum?

OVIDIU : O să fie impresionați pînă la lacrimi.

DESPINA : Mai și rizi.

OVIDIU : Ai impresia?

DESPINA : Altceva e să vadă totul gata aranjat...

OVIDIU : Crezi că o să mute lacul mai încolo?

DESPINA : Evaluarea, omule! Tot ce mai putem face!... Aseară... crezi că mi-a fost ușor?... (*Aranjînd obiectele.*)

Și asta, numai din pricina ta! Eu te-am învățat să fii demn, dar depinde cînd... Și cu cine...

OVIDIU (*se oprește din cîntat*) : Îți închipui că o să creadă Dragoș că-n câteva ore am devenit „o casă-muzeu“!

DESPINA : Va tăcea chitic. N-are nici un interes...

OVIDIU : Și Ani acceptă ciroul ăsta?

DESPINA (*iritată*) : Ea are de evaluat, sau noi?

OVIDIU : Ce avem noi de evaluat, mamă, nu depinde de rechizita asta.

DESPINA : Și de ce depinde?

OVIDIU : Nu știu. (*Reia cîntatul.*)

DESPINA : Pînă ieri erai plin de idei...

Trînteai memorii, sondați situația. Acum faci pe filozoful!

OVIDIU : Nici măcar... (*Oprește o clipă, pentru a lăsa să se audă un zgomot de motor.*) Altul cu motocicletă!

DESPINA : Li s-au dat bani pe mină...

OVIDIU : Noi ce ne luăm? Un vapor?

DESPINA : Va fi nevoie de rezerve, Ovidiu... Cît mai mult! Nu se știe ce ne aduce viitorul!

OVIDIU : Mîine mă angajez la Aprozar... (*Altă motocicletă.*) Ce ți-am spus! Motorizare în masă!

DESPINA (*privînd rezultatul aranjatului*) : Parcă arată altfel. Nu? (*Ovidiu cîntă.*) N-ar trebui să aranjăm și în chioșc?

OVIDIU : „Zonă interzisă“.

DESPINA : A fost! Acum totul ne aparține...

OVIDIU : Mi se pare că dimpotrivă...

(*A apărut în capul scărilor, Cornelia. Are un aer voios, luminos, s-a îmbrăcat cu grijă. Cei doi au făcut o pauză, stingheriți.*)

CORNELIA : Bună dimineața! Hei, nu se aude?

DESPINA (*brusc, afectuos*) : Bună dimineața, fetiço...

CORNELIA : Ce frumoasă zi e azi!

OVIDIU (*blînd*) : Într-adevăr.

CORNELIA: Am auzit prin somn niște zgomote. S-a certat cineva?

OVIDIU: Inginerii aveau o discuție... Tehnică... (Pauză.)

DESPINA (care i-a făcut semn să tacă): Văd că nu vrea să mă ajute nimeni... (Urcă pe scări, trece pe lângă Cornelia.) Cafeaua e pregătită, dragă...

CORNELIA: Mulțumesc.

DESPINA: Și cornurile.

CORNELIA: Mulțumesc.

DESPINA: Să mănânci... Să mănânci neapărat!... (Iese.)

CORNELIA: Ce-a apucat-o atita grijă?

OVIDIU: Suflet de mamă.

CORNELIA: Într-un fel, îmi pare rău de voi.

OVIDIU (privind-o): Mersi. Reciproc.

CORNELIA (privind noul aranjament): Și asta ce mai e? Decor pentru comisie?

OVIDIU: La noi, decorul e la înălțime.

CORNELIA: Zău că v-ați simți mai bine fără instalațiile astea.

OVIDIU (încet): Și tu, surioară, cum te simți?

CORNELIA: Mulțumesc de întrebare.

OVIDIU (se apropie de ea): Cornelia... (Stingaci.) Ești foarte frumoasă, știi?

CORNELIA (rîde): Numai asta n-am auzit de la tine.

OVIDIU: Și ce-ai auzit?

CORNELIA: Tot soiul de măgării.

OVIDIU: Tu crezi chiar că nu te iubesc?

CORNELIA (îi pune mâna pe frunte): Nu pari să ai febră.

OVIDIU: Cornelia... (Șovăie.)

CORNELIA: Ce tot vrei?

OVIDIU: Eu am fost în casa asta responsabil cu luciditatea. Cineva tot trebuia să se ocupe... Tu erai cu evadarea... Asta se cam invidiază, știi?

CORNELIA: De invidie nu duci tu lipsă.

OVIDIU: În voi lovește viața cel mai rău! Prevedeam de mult!... De aceea... (Nervos.) Și mai dă-o dracului de treabă! (Își toarnă iar.)

CORNELIA: Ei nu, chiar, ce-ai azi? Din cauza mutării?

OVIDIU: Toate sînt din cauza mutării.

CORNELIA: Aseară am stabilit totul... Și unde-o să stau, și cum o să lucrez, și cum fac cu admiterea...

OVIDIU: Cu cine-ai stabilit?

CORNELIA: Cu mine însămi.

OVIDIU: Așa se spune?

CORNELIA: Sper că n-ai spionat iarăși.

OVIDIU: Ascultă, prostuțo... (Strigînd.) Idioato! Cretino!

CORNELIA (rîzînd): În sfîrșit, te recunosc!

OVIDIU: Voi, dăruitele... sublimele...

Sclavele prin vocație! Voi, care începeți orice vis în așternut! (Cornelia ia rîzînd o vază, ameninșînd că i-o dă în cap.) Știi ce zgomot ai auzit azi, în somn? O lecție de morală aplicată! Pe care i-o dădea Dragoș lui Florian al tău! (Cornelia lasă vaza, dar încă zimbește.) Și știi de ce, puiculițo? Fiindcă atletul ăla are niște idei caraghioase... I se pare că-i o crimă să te culci cu o femeie ca să te distrezi puțin!

CORNELIA: Tu fără murdării nu poți?

OVIDIU: Înainte să-l bată... să-l bată măr... l-a întrebât ce are de gînd cu tine. Probabil că a răspuns atît de frumos încît...

CORNELIA: Ce-a răspuns?

OVIDIU: Întrebă-l... Dacă o să-l mai vezi pe-aici... (Arată geamantanul.) A telefonat să i-l pregătim... Înainte de prăbușirea șandramelei, șoarecii o șterg!

CORNELIA: Nici nu mă așteptam la altceva de la tine.

OVIDIU: Cînd alții se jucau cu cerul, eu admiram idila tații! Îi dădea puteri... îl întretinea... Și o uram pe Ani, fiindcă-i citeam în ochi fericirea asta idioată... Ca ție, acum!

CORNELIA: De-aia te grăbești s-o strici...

OVIDIU (agitat): Nu, doamne, nu! Ah, cît de greu e să mă-nțelegeți! A fost o minciună! Și-acum, a doua! Toți luăm de la altul numai ce ne-ajută pe noi! Vedeam cum te uiți la Ani cu admirație, și mă gîndeam: care escroc o să se înfrupte și din tine?

CORNELIA (după o pauză): Cui i-ai spus escroc? Lui Florian, sau tații?

OVIDIU (încet): Poate că... (Cornelia caută să iasă, el o ține de mîini.) Ascultă, eu ce sînt? Paznicul, da? Ultimul Mohican! Altă minciună! N-am ce iubi aici! Dar nici ce să schimb! Fiindcă totul se repetă, înțelegi? Eliberarea și încătușarea sînt surori! Bănuiam de mult, dar nu trebuia cu tine, tocmai cu tine, fetițo!...

CORNELIA: Ce-ar fi acum să mă alinți și să-mi spui: „așa-i Viața”?

OVIDIU: Cu totul altceva am de gînd... (S-a oprit fiindcă Despina a reapărut în capul scărilor, ducînd un jîlt. Poate că a auzit o parte din discuție.)

DESPINA (alb): Pe ăsta l-am luat din pod... Tatăl vostru stătea pe el, înainte să vă nașteți. Pe urmă a început să scriție...

OVIDIU: Înțeleg.

DESPINA : Dacă înțelegi, ar trebui să mă ajuți. Îl punem jos, sau în dormitor ?

OVIDIU *(cu avint)* : În dormitor, mamă, neapărat în dormitor ! *(Urcă pe scări s-o ajute.)*

DESPINA *(Corneliei)* : Tu de ce nu-ți bei cafeaua ?

CORNELIA *(tulburată)* : Acum, mamă... Imediat.

(A rămas singură. E agitată. Caută să se stăpânească. Își face treabă inutil prin cameră. Descoperă în antreu geamantanul. Îl studiază puțin. Afară, noi zgomote de motocicletă. Încearcă să fredoneze ceva. Nu reușește. Încearcă un acord la armoniu, se sperie singură de sonoritatea lui. Ride inutil. Un nou zgomot de motor, dar acum e o mașină. Frînează. Cornelia tresare, încearcă să vadă pe geam, nu reușește, se repede iar spre antreu, unde se întâlnește, nas în nas, cu Anton.)

CORNELIA : Cine ești dumneata ? Ce vrei ?

(Anton tace ; e mic, sfrijit, sau mai degrabă neînsemnat. Foarte tânăr. Duce sub braț un dosar imens. Pare uluit de frumusețea Corneliei. Nu-și găsește glasul.)

CORNELIA : Spune odată ! Ce vrei ?

ANTON : Eu... *(Arată dosarul.)* Comisia...

CORNELIA *(excitație)* : Comisia ! A venit comisia de evaluare ! Și dumneata ești comisia !

ANTON : Da... Adică, nu chiar... *(O privește iarăși, cu insistență vizibilă, stinjenitoare.)* Comisia... e mai mulți...

CORNELIA : „Sînt”.

ANTON : Aveți dreptate... Ei, partea tehnică... Eu... *(Arată dosarul.)* Conform...

CORNELIA : Ce te tot uiți așa la mine ?

ANTON *(înghițind în sec)* : N-am știut că... N-am...

CORNELIA : Ce n-ai știut ?

ANTON : Sînteți... de-ai casei ?

CORNELIA : Vrei să mă evaluezi ?

(Anton înaintează, se împiedică de geamantan.)

ANTON : Scuzați... E-al inginerului Florian ? Mi-a spus să i-l duc la șantier.

CORNELIA : De ce nu vine să-l ia el ?

ANTON : Nu știu... Eu atîta știu... *(Nu-și poate lua ochii de la ea.)*

CORNELIA : Sînt tare frumoasă ? *(Anton se sperie.)* Zi, băiete...

ANTON : O, da...

CORNELIA : Mersi. *(Îl sărută pe frunte, năucindu-l de tot.)* Și acum începe ! Hai ! *(Exuberantă.)* Mamă ! Ovidiu ! Pofțiți la vînzare !

(Ovidiu apare în capul scării.)

OVIDIU : Bun venit ! *(Studiindu-l mirat.)* Deci, ăsta era !... Așa arată mult așteptatul...

ANTON : Sînt doar... reprezentantul...

(A apărut și Despina. Și-a reluat înfățișarea de gazdă așabilă din actul I.)

DESPINA : E o cinste să vă avem oaspete, tovarăși... *(văzîndu-l)* tovarășe... Casa noastră e deschisă totdeauna...

OVIDIU : Lasă, mamă... *(Lui Anton.)* De unde începi ?

(Admirația acestuia s-a răsfrînt acum asupra casei. Se plimbă buimăcit.)

DESPINA : Trebuia să facem un muzeu... De fapt, este aproape...

ANTON : Ce frumos !

OVIDIU : Mie-mi spui ?... Cum procedați ? Ciocăniți pereții ? *(Ciocănește.)* Zid veritabil...

DESPINA *(spre armoniu)* : Acolo, pe scaunul acela, stătea, în serile cînd voia să se destindă... *(Îl conduce spre dreapta.)* Colțul acesta îl iubea cel mai mult... Medita. își aprindea o țigară... *(Îi arată o vitrină.)* Ca aici... Numai colțul ăsta, înțelegeți ce reprezintă...

ANTON : Da... Da...

DESPINA : Cred că v-a vorbit și tovarășul Dragoș...

ANTON : Sigur.

DESPINA : El le cunoaște bine... Și grădina ? *(Anton o privește pe Cornelia.)* Și grădina, n-ar trebui început cu grădina ?

ANTON : Sigur... Adică...

OVIDIU *(Corneliei)* : L-ai dat gata... Ai tu o specialitate, la oamenii noi. *(Cornelia tace.)* Ce-i cu tine ?

CORNELIA : Nimic.

(Anton a ieșit după Despina, în grădină.)

OVIDIU : Păreai calmă.

CORNELIA : Sînt.

OVIDIU : Aș vrea să te văd bocind.

CORNELIA : Da ?

OVIDIU : Blestemînd, regretînd... Ceva, înţelege?

CORNELIA : N-ai să vezi nimic.

OVIDIU : Nu de dragul tău am făcut pe cerberul! Voiam să rămînă aici ceva pur... Nefurat.

CORNELIA : N-a furat nimeni. Eu am vrut.

OVIDIU : Pot să ştiu de ce?

CORNELIA : Ca să fii liberă.

OVIDIU : În asta constă libertatea?

CORNELIA : Într-un gest. Într-o faptă. În orice. Libertatea începe cu o nebulie. Apoi te simţi... (*chinuit*) atît de bine!

OVIDIU (*zîmbet*) : Deci, iată secretul... De cînd îl căutam!

(*Brusc, Cornelia ia geamantanul din vestibul.*)

OVIDIU : Ce faci?

CORNELIA : Îl duc la maşină.

OVIDIU : Ce ţi-a venit? Lasă, că are cine să-l ducă!... Cornelia!

(*Cornelia a ieşit. Se aude vocea Despinei, în afara scenei.*)

VOCEA DESPINEI : Vara, cînd era cald, stătea pe butucul ăsta... Deci, nu-i un simplu butuc! Cum nici teiul lui Eminescu nu-i un simplu tei...

VOCEA LUI ANTON : Sigur, doamnă...

(*Ovidiu izbucneşte într-un rîs sonor. Îşi umple un nou pahar de ţuică şi-l bea dintr-o dată.*)

VOCEA DESPINEI : Cunoşti „În livadă“?

VOCEA LUI ANTON : Ce anume?

VOCEA DESPINEI : Poezia lui... Acolo-i livada... Ea l-a inspirat... Îţi închipui ce pierdere, dacă intră sub apă. Nu?

VOCEA LUI ANTON : Sigur, doamnă.

(*Intră Ani, venind de la fabrică. E obosită şi arată foarte modest. Se aşază pe un scaun, fără a-şi scoate pardesiul pînosit.*)

OVIDIU : Du-te s-o ajuţi pe mama... Se luptă din greu pentru fiecare vers.

ANI : De ce n-o ajuţi tu?

OVIDIU : Fiîndcă n-am talent... Acum e nevoie de incantaţie! (*Privind-o de-aproape.*) „Tu n-ai ştiut că iarba a învăţat să şoptească / Numai sub pasul tău“...

ANI : Ce te-a apucat?

OVIDIU : Spune-le asta şi arată-le piciorul cu care-ai călcat pe ea. Creşte preţul ierbii, nu-ţi dai seama?

ANI : Încetează, sînt obosită.

OVIDIU : Pot să văd şi eu acest picior? (*Îi ridică talpa.*) Cum ai învăţat-o să şoptească? Ce i-ai făcut? (*Îi scoate pantoful.*) Cu talpa goală? (*Amuzat.*) O gaură în ciorap! De asta nu scrie!

ANI : Ciorapii de fabrică. Lasă-mă-n pace.

OVIDIU : Nu te las. De zece ani încerc să lămuresc misterul... Şmecheria... Cum devine un picior o sursă de inspiraţie? (*Febril.*) Cum devii mai bogat fiindcă atingi nişte buze? (*O sărută, Ani se zbate.*) Cum se fură altuia ce n-ai tu? Cum se obţine frumuseţea din toate porcăriile? Cum poţi să murdăreşti vorbind despre vise... Despre vise, culmea! Am vrut să vin la tine noaptea şi să încerc... Ştii? (*A intrat Dragoş. E calm şi rece.*)

DRAGOŞ : Atîta ştii trebuia.

OVIDIU (*eliberînd-o pe Ani*) : O, inginer, iartă-mă. (*I-o oferă.*) Acum île stăpîneşti pe toate! Ţi-am spus că-i primedios, dar nu te laşi! (*Dragoş se apropie.*) Să nu dai, că-aud că ai mîna grea!

ANI (*blind, lui Ovidiu*) : În tine nu dă.

OVIDIU : De unde ştii?

DRAGOŞ : Nu oricine poate să bea ţuică dimineaţa.

OVIDIU (*lui Ani*) : Ştii cum mi-a zis? „Mucosule“. Ai văzut tu vreodată mucii la nasul meu?

ANI (*zîmbind vag*) : Nu, Ovidiu.

VOCEA DESPINEI (*de afară*) : Şi-acum, să vă arăt chioşcul. Am avut grijă să fie exact ca atunci... Parcă trăieşte... Parcă-i acolo!

OVIDIU : Apără-ţi chioşcul, Ani!

ANI : N-au decit.

OVIDIU : O să ţi-l apăr eu... Îmi dai voie? (*Ani consimte, apatic.*) Îţi jur că nimeni nu va intra acolo! Mă pun de-a curmezişul! (*Lui Dragoş.*) Ce spui ce frumos mă port cu slujnica, inginer?

(*A ieşit. Dragoş o priveşte lung pe Ani, care stă imobilă.*)

DRAGOŞ : Cînd strîngi lucrurile?

ANI : Am şi început.

DRAGOŞ : Cînd pleci?

ANI : Cînd vrei.

DRAGOŞ (*după o pauză*) : Unde?

ANI (*foarte simplu*) : Cu tine.

DRAGOȘ (*după o pauză*): Cînd ai hotărînit asta?

ANI: Aseară.

(*Din nou zgomot de motocicletă.*)

DRAGOȘ: S-a umplut satul de zbirnii-toarele astea.

ANI: Oamenii-și schimbă viața. (*Pauză.*)

DRAGOȘ: De ce cu mine?

ANI (*alb*): Fiindcă te iubesc.

DRAGOȘ: Tu știi că minți.

ANI: Nu știu.

DRAGOȘ: Atunci îți spun eu.

ANI: Vino lingă mine, Dragoș.

DRAGOȘ: Ion Dragoș mă cheamă.

ANI: Nu vii?

DRAGOȘ: N-am luat în viața mea ce nu-i al meu.

ANI: Știi ce bine știu să gătesc? O să-ți fac mîncare. Cantina strică stomacul. O să ai cămăși lună...

DRAGOȘ: Și cizme lustruite.

ANI: Și seara o să merg la seral. De-aia îi și zice „seral”, fiindcă-i seara... În cîțiva ani... E mult cîțiva ani?

DRAGOȘ (*privind-o mereu de la distanță*): Nimica toată.

ANI: În cîțiva ani... (*inceput de plîns*)... pot să fiu bacalaureată și chiar... Dacă tu ciștiți bine și eu... nu mai trebuie să... (*Crește pe măsură ce-o înăbușă plîsul.*) Ce viață o să fie! (*Cu greu.*) Ion... Ioane... Ionel... (*Îzînd.*) Nelu... Și o să mergem sîmbătă la cinematograful, iar duminică, dacă tu, cu meciurile... Nu-ți plac meciurile?

DRAGOȘ (*apropiindu-se*): Liniștește-te, Ani.

ANI: Eu vin și la stadion... sau la televizor, cum vrei. Și în concediu... ne luăm bilet de băi... prin sindicat... și plecăm la Govora... (*Plîns puternic.*)... Sau la Sovata... Nu-i așa că-i frumos la Sovata? (*Îi ia mina, îi-o sărută.*) Nu mă vrei? Știi ce neastă bună pot să fiu? De ce nu spui că mă vrei? Ce aștepti, să te cer eu?

(*Dragoș o strînge lingă el. Ani hohotește pe umărul lui.*)

DRAGOȘ (*încet, mîngîind-o*): Urită viață! Nu știam, pînă n-ai descris-o tu... (*O îndepărtează ușor, merge spre tablou, apoi spre vitrine.*) Vrăjitorule! Ce i-ai dat să bea?

ANI (*strîind*): L-am uitat. Dragoș!

DRAGOȘ (*încet*): E mai ușor să-l uiți pe el, decît... (*zîmbet*) dulcea ta nefericire..

(*A reapărut Cornelia. Poartă un zîmbet degajat, și tocmai prin aceasta, straniu.*)

CORNELIA: Ce mai faci, domnule Dragoș?

DRAGOȘ: Bine, mulțumesc.

CORNELIA: L-ai lovit tare? Sper că nu i-ai rupt ceva — nasul sau vreun dinte.

DRAGOȘ: I-a trecut.

CORNELIA (*rizînd*): Toate trec, nu, Ani? (*Ani nu-i răspunde.*) Ce-ai pățit? Ai tăiat ceapă?

DRAGOȘ (*brusc*): Mă duc să ajut comisia.

CORNELIA: Mama vrea cit mai mulți bani...

DRAGOȘ: O să primească... (*Iese.*)

CORNELIA (*lui Ani*): E bărbat frumos. Nu-ți place?

ANI (*repede*): Cornelia, vrei să pleci cu mine?

CORNELIA: Unde?

ANI: La oraș. Te țin la școală, din salariul meu. (*Strîind-o lingă ea.*) Ești fata mea! O să te îngrijesc... O să te apăr...

CORNELIA: De cine?

ANI: Nu las pe nimeni să se apropie de tine!...

CORNELIA: De ce?

ANI (*strîind-o puternic*): O să te apăr!

CORNELIA (*ride strident*): Vorbești prostii! E așa de plăcut!... Trebuie doar puțin curaj, dar asta se învață... Tu m-ai învățat!

ANI: Eu?

CORNELIA: Ce curaj ai avut tu! Fără să te gîndești la nimic! Știi ce tandru-i Eugen?... Și ce frumos vorbește! Vreau să spun, cînd nu tace...

ANI: Încetează!

CORNELIA: Să-i spui lui Dragoș să nu-l mai bată. Noi am făcut ce-am vrut. Amîndoi! (*Îzînd.*) Aproape că era mai timid decît mine! Ce ți-e și cu bărbații!

ANI: Ți-am spus să-ncetezi!

CORNELIA: Tu nu mi-ai povestit niciodată... Probabil că tata cînd mai era

tinăr... *(Ani o pălmuiește scurt.)* Și tu dai? *(Rizind.)* Ce v-a apucat pe toți în casa asta?

ANI: Cornelia! Îmi pare foarte rău pentru tine...

CORNELIA: Asta-i bună! Parc-am fi cele două orfeline! *(Șugubăt.)* Mă duc la oraș, mă fac dactilografă...

ANI: Ce spui!?

CORNELIA: Cine bătea manuscrisele tatii? Găsec eu vreun director! Ce viață! Cinci ani de studii, îți dai seama... Numai din bursă...?

(A reintrat Despina, conducându-l pe Anton. Ovidiu îi urmează cu un zîmbet încintat.)

DESPINA: Și-n dormitor, și-n bibliotecă, peste tot numai vestigii! Dinsă-i Ani... Ca o soră... *(Dar Anton privește numai spre Cornelia.)* Chioșcul acela... V-am spus...

ANTON *(Corneliei)*: Ce bine semănați cu maestrul!

OVIDIU: Și eu nu-i semăn?

ANTON *(privind tabloul)*: Nu.

OVIDIU: Altul! Cornelia, nu vrei să-l conduci tu? O să simtă mai bine atmosfera...

ANTON *(privind-o mereu)*: Nu mai e nevoie... Comisia a și tras concluziile... Eu doar am verificat... *(Caută o foaie din dosar, îi scapă toate pe covor.)* Vă putem încadra...

OVIDIU *(se întinde pe covor)*: Unde, și cit?

ANTON *(pe covor, lângă el, a găsit)*: Aici... Prevederi excepționale...

OVIDIU *(îi ia hirtia)*: Asta? Cifra asta... cu unu, doi, trei, patru... cinci zerouri?

ANTON *(victorios, către Cornelia)*: Maximum!

OVIDIU *(ridicîndu-se)*: Mamă! Vezi fără ochelari? Vezi cit ne oferă? *(Îi arată înfrigerat.)*

DESPINA *(emoționată)*: Cred că e bine... Dacă socotim și...

OVIDIU: Nu mai socoti, mamă! Gata! Sintem de acord! De-acord! Cînd facem formele?

ANTON: Acum, dacă vreți...

OVIDIU: Semnăm toți?

ANTON: Titularul legal.

DESPINA: Eu!

ANTON *(în timp ce Despina semnează)*: Avem și avizul tovarășului Dragoș...

DESPINA: Știm, cum să nu știm!

OVIDIU: Ani! Țuca pentru toată lumea!

DESPINA *(reproș)*: De ce, Ani? Nu vezi ce obosită e? Aduc eu! *(Iese repede.)*

ANTON *(Corneliei)*: V-ați născut în casa asta?

CORNELIA: Da.

ANTON: Se vede... E... *(caută un cuvînt măreț, nu-i vine)* ca și dumnea-voastră...

CORNELIA: Nu zău?

ANTON: Numai în poze am văzut... Revista „Cinema”... N-o consultați?

CORNELIA: Ești foarte drăguț, tovarășe...

ANTON *(șoptit)*: Anton!

CORNELIA: Pe cuvîntul meu că-i drăguț, nu, Ani?

(Ani se plimbă tăcută de-a lungul camerei.)

OVIDIU: Drăguțule, cînd încasăm?

ANTON: Cînd doriți... La bancă, în oraș.

OVIDIU: Mă duc chiar azi... De la o vreme m-am decis să fiu operativ... Știi ce cumpăr, fetelor? Imediat? Pe loc? Nu ghiciți... O mașină... Un automobil!

ANTON: Grozav!

OVIDIU: Nu-i așa? Idealul epocii! Motorizarea! Urmăm exemplul satului! Dar la alt nivel... *(Are o idee.)* „Fiat”-ul doctorului! De cînd așteaptă el un client gras! De la bancă, direct la volan!

CORNELIA *(ironic)*: Ce fericit ești, Ovidiu!

OVIDIU *(rîde scurt)*: Se vede? *(Cu eșuziune, spre Ani.)* Asta era șmecheria! Acum știu cum poate să șoptească iarba... Cum își țes firele de lumină plasa peste munți... E nevoie doar de un stimulent... De-o credință în viitor... Tovarășul Anton mi-a dat-o... *(Inclîmîndu-se.)* Toată recunoștința!...

ANTON *(serios)*: N-aveți pentru ce.

ANI: Iar ești beat!

OVIDIU: Orice fericire i-o beție, nu ți-ai dat seama? *(Lui Anton, care tocmai voia să spună ceva liric Corneliei.)* Dumneata, în clipa aceasta, nu ești beat? Spune sincer!

ANTON *(grav)*: Niciodată în exercițiul funcțiunii.

OVIDIU: Cornelia, spune-i o vorbă dulce, numai una... *(De la armoniu.)* Sau oferă-i ceva... Un dans pentru tovarășe!

șul Anton. Nu vrei să dansezi cu sora mea? Cu fiica lui?

ANTON (*năruit*): Nu știu să dansez.

OVIDIU: Se-nvață... Totul se-nvață!
(*Cântă o melodie de jazz.*) Scuze, tată,
pentru profanare...

(*Anton încearcă să danseze, stîngaci. Cornelia îl îndrumază, îl conduce, cu degajarea ei stranie din această scenă.*)

ANTON: N-am să uit niciodată ziua de azi...

CORNELIA: Să n-o uiti!

ANTON: Ce bucurii există pe lume!

CORNELIA: Nu știi?

ANTON: De unde să știu? Cifre și numai cifre! Nici n-am avut timp să trăiesc!

CORNELIA (*o înăbușă rîsul*): E grav, tovarășe. Recuperează!

ANTON: Neapărat.

(*A intrat Dragoș. Privește scena. intrigat. O caută din priviri pe Ani, indiferentă la tot ce se întîmplă.*)

DRAGOȘ (*sever*): Ajunge! (*Oprire, pauză.*)

OVIDIU: Iar ne strici bucuria! Ce om, domnule!

DRAGOȘ (*lui Anton*): Mustrare scrisă cu avertisment, pentru beție.

ANTON: N-am băut nici o picătură!
(*Îi suflă în față.*) Pe cuvînt de-onoare!
(*A intrat Despina, cu tava.*)

DESPINA: Serviți! Serviți toată lumea!
Și dumneata, tovarășe Dragoș, te rog!

OVIDIU: Tovarășul Dragoș nu cunoaște psihologie. Alcoolul este singurul leac contra beției... în clipa asta. Spune-mi, ce-ai înțeles din acest paradox?

DRAGOȘ (*privindu-l*): De mîine strîngeți lucrurile. Oricum, s-a întîrziat destul...

Tableoul 10

Intuneric. Scena e în beznă. Pe afară se aude ploaia, iar din cameră pași înceți, prudenți. Despina apare în capul scării, cu un sfeșnic. La lumina lumînării îl zărește pe Florian, care intrase în hol, îmbrăcat în mantaua udă leocărcă de la începutul acțiunii.

DESPINA: Dumneata erai?

FLORIAN (*jenat*): Iar e pană de curent?

DESPINA: Ce dorești?

FLORIAN: Cer scuze, doamnă... N-am venit clandestin... Aș spune, chiar, dimpotrivă...

DESPINA: Parcă v-ați luat bagajul...

FLORIAN: E-adevărat. Se crease o situație neplăcută, vă dați seama...

DESPINA: Ați venit s-o lămuriți la ora asta?

FLORIAN (*consultă ceasul*): Nu e decît nouă și jumătate.

DESPINA (*speriată*): Nouă și jumătate?!
FLORIAN: Știam că Ovidiu, la aseme-

nea ore...

DESPINA: Ovidiu e plecat... La oraș...

FLORIAN: S-a dus să încaseze banii?

DESPINA: Te-am întrebat ce dorești, domnule inginer.

FLORIAN (*zîmbind*): Îmi dau seama ce gîndiți despre mine.

DESPINA: Acum nu gîndesc nimic.

FLORIAN: Sintetiți agitată... Vă înțeleg. Aveți impresia că totul e pierdut. Doamnă, nu-i nimic pierdut!

DESPINA: Poftim?

FLORIAN: Casa e salvată! Adică... într-un fel... care sînt convins că o să vă bucare!

DESPINA: Nu înțeleg.

FLORIAN: Ați crezut poate că nu-mi pasă de ce se întîmplă cu... V-ați înșelat. Toți v-ați înșelat! Știți cit am lucrat la soluția aceea tehnică... știți, care a fost respinsă...

DESPINA: Să nu mai vorbim.

FLORIAN: Dar după aceea m-am gîndit la o altă ipoteză. Nu v-am spus, fiindcă tot mai speram. Azi am fost chemat la conducere. Se studiau memoriile dumneavoastră. Cu toată bunăvoința... Am propus și s-a acceptat pe loc. Este simplă și ieftină. Oul lui Columb! Am venit încoace să vă anunț... Am vrut să fiu primul...

DESPINA: Ce... ipoteză?

FLORIAN: Mutarea casei. La 72 metri mai sus, există un teren. În apropierea monumentului... Casa poate fi reconstruită acolo, cu același material... Pe aceleași planuri... Identic, doamnă! Ca și cînd o macara imensă ar lua tot

ce se află aici și ar depune dincolo. Nici o schimbare! Ce spuneti?

CORNELIA (*din capul scării*): Nici o schimbare? Ești sigur?

FLORIAN (*surprins*): Cornelia! De fapt, cu tine am vrut să vorbesc... Te-am căutat la telefon... Nu ți-a spus Ani?

CORNELIA (*zîmbind*): Nu mă interesează casa.

FLORIAN: Despre altceva am vrut să vorbesc.

CORNELIA: Despre altceva nu mă interesează.

FLORIAN: Nu pot să cred că s-au schimbat atâtea într-o singură zi... Pentru ce?

DESPINA: Azi s-a făcut aici evaluarea.

FLORIAN: Știu, doamnă. Veșnica grabă a colegului meu. El n-a înțeles niciodată că dumneavoastră nu puteți fi compensată cu bani.

DESPINA: Bani s-au dat. S-au semnat formele. Ovidiu a plecat să...

FLORIAN: Ce importanță are? Pe șantier sînt mereu reveniri și hotărîri noi. Țineți minte, doamnă: eu am spus de la început că vă neliniștiți prea devreme.

CORNELIA: Multe ai știut tu de la început.

FLORIAN: Cornelia, va fi timp și pentru explicații. Nu trebuie să rămînă acea impresie penibilă...

CORNELIA: Asta-i foarte important, nu-i așa?

DESPINA (*obosită*): Lasă, Cornelia. Nu vreau să aud asemenea lucruri...

CORNELIA: N-ai să auzi nimic.

FLORIAN (*Despinei*): Nu vă bucurați, doamnă? Nu v-am adus o veste bună?

DESPINA: Nu știu... Acum nu știu... Să se întoarcă Ovidiu. Pînă atunci...

CORNELIA: Ovidiu a și cumpărat mașina...

DESPINA: De unde știi?

CORNELIA: Sînt sigură... Îl cunosc... (*Zîmbind.*) Nu se mai poate face nimic, inginere... Zarurile au fost aruncate... Toate zarurile...

FLORIAN: Stați! Nu mă pricep în chestii economice... Dar sînt convins că... Da, fără îndoială! Livada! Grădina! Toate acestea sînt valori!... Astea vă vor fi plătite oricum! Puteți salva casa, și rămîneți cu o bună parte din bani! Soluție ideală! Mai avantajoasă decît cea de-acum!

CORNELIA: La toate te-ai gîndit!

FLORIAN: Mă gîndesc acum, pentru binele vostru!

CORNELIA: Ce generos!

FLORIAN: De ce-mi vorbești așa!

DESPINA (*mai atentă*): Ești sigur, inginere?

FLORIAN: Dar e absolut limpede! (*O lanternă în antreu, apare Dragoș, în manta de ploaie, la fel de ud.*) Poftim, întrebați-l și pe el! Ești la curent, Dragoș?

DRAGOȘ: Da.

FLORIAN (*zîmbind*): Știam eu că grupa voastră-i operativă. Ai aflat și că soluția a fost propusă de mine?

DRAGOȘ: Da.

DESPINA (*lui Dragoș*): Știți cit iubim noi casa asta... Ce spune... dinsul... poate fi interesant, dar dumneata știi... Acum, cînd s-au făcut formele... Cînd o parte din bani poate au și fost cheltuiți... Ați văzut că Ovidiu era într-o stare... Cornelia spune că poate a și cumpărat...

DRAGOȘ (*brusc*): Unde-i Ani?

CORNELIA: În chioșc. Strînge lucrurile...

DRAGOȘ (*Despinei*): Iertati-mă... Mă duc puțin...

DESPINA (*insistent*): Spune mai întii!...

DRAGOȘ: Ce să spun?

DESPINA: Ce-i cu dumneata, inginere?

DRAGOȘ: Nimic, scuzați-mă.

CORNELIA (*zîmbet*): O chem eu...

DRAGOȘ: Nu... Lasă... plouă...

CORNELIA: O chem eu... (*Își ia o pelerină, iese.*)

FLORIAN: Ei, spune, colega... Lămu-rește-o... Eu, fără a avea competența dumitale în materie, eram de părere că o parte din despăgubiri le pot păstra...

DRAGOȘ (*absent*): Da... sigur...

DESPINA: Deci... e adevărat? (*Agitată.*) Știți bine că nu e vorba de bani... Cînd, la mijloc... Dar, oricum, viața omului nu joate fi întoarsă de o sută de ori... Au existat deja planuri... (*Rizînd.*) Ovidiu, pe care nu-l mai interesează nimic... pînă și el, închipuți-vă, începea să creadă că e un rău spre bine.

FLORIAN: E un bine spre bine, doamnă!

DESPINA: Adevărat... Poate... (*Oscilînd, spre ambii ingineri.*) Eu, în orice caz, vă mulțumesc... Ambilor... (*Spre Florian.*) Poate v-am judecat greșit... (*Spre*

Dragos.) Nu? (*Spre Florian.*) Știi că Ovidiu, cu ironiile lui... (*Spre Dragos.*) Și dumneata, din dorința de a ne păzi... Și... cam... cit credeți că... Ce procent?

DRAGOȘ (*mercu distrat*): Vă rog?

DESPINA: Evident... nu toată suma... Nimeni nu pretinde... Totuși, terenul acesta... Ținând seama de ceea ce reprezintă el...

DRAGOȘ (*mai decis*): Un procent mare, doamnă. Cît mai mare, vă asigur.

DESPINA: Da?! Bine, dar în cazul acesta e o veste... (*Lui Florian.*) Mi-ați adus o veste minunată! De fapt, eu am știut totdeauna că dumneata gîndești... și cauți...

(*Intră Ani cu Cornelia.*)

DESPINA (*crescînd*): Ani, draga mea, casa... Casa noastră!...

ANI: Am auzit.

DESPINA: În clipa cînd nu mai era nici o speranță!... (*Rîzînd.*) Nici o speranță, vă dați seama? (*Spre Florian.*) Și chioșcul va fi reconstruit, nu?

FLORIAN: Neapărat.

DESPINA (*lui Ani*): Auzi? Totul ca înainte! Exact ca înainte!

FLORIAN: La 72 metri mai sus.

DESPINA: Și dedesubt, lacul! (*Caută.*) Tehnica... Progresul, pe care el... Și noi... Doamne, de-ar veni Ovidiu, să-i... Atît de tîrziu se închide banca în oraș, tovarăși?

FLORIAN: Foarte tîrziu.

DESPINA: Înțeleg... Lume multă... Chel-tuieli mari... Ce lucrare! (*Se așază brusc lumina.*) Și lumina se repară! Cîți kilovați o să fie acum! Mii, nu-i așa?

FLORIAN (*zîmbind*): Milioane, doamnă.

DESPINA: Milioane! Într-adevăr, merită orice sacrificiu... pentru lumină... (*Privînd-o.*) Nu te bucuri, Ani?

(*Ani tace, privind-o apatic.*)

DRAGOȘ: Ba da. Vă asigur eu că se bucură.

ANI (*zîmbind vag*): Ai și început să vorbești în numele meu?

DESPINA (*în elan*): În definitiv, o parte din compensația aceasta... pe care totuși o vom primi, ai auzit?... O parte ți se cuvine și ție... (*Ani se crispează.*)... Da, da, draga mea, crezi că nu știu?

Că nu știam? Am și vorbit cu Ovidiu!

ANI: Încetează!

DESPINA: Dar de ce, pe cuvîntul meu că...

ANI: Încetează odată! (*Despina a rămas descumpănită.*)

(*Pauză.*)

DRAGOȘ (*încet*): Nu așa, Ani... Nu-i bine așa... (*Zîmbet.*) Iar am făcut lăcărie...

ANI (*mecanic*): Se șterge.

DRAGOȘ: Nu vrei să-mi ajuți să-mi scot mantaua? (*Celorlalți.*) Ce mai toarnă! De o sută de ani n-au mai fost atitea ploii.

DESPINA: Adevărat? Ca să vedeți!

(*Dragos s-a dus spre vestiar, atrăgînd-o pe Ani după el.*)

DRAGOȘ (*încet*): Zimbește, Ani. Fii de acord cu tot ce spun eu...

ANI: De ce?

DRAGOȘ: Scoate-mi mantaua și scutur-o... Ovidiu a murit. (*Ani încremenește.*) Scutură mantaua, ți-am spus!...

(*Ani începe s-o scuture, mecanic, cu energie absurdă.*)

DESPINA (*Corneliei*): Și tu ce stai așa încruntată? Spune ceva! Înainte nu-ți tăcea gura față de domnul Florian.

ANI: Cînd? Cum?!...

DRAGOȘ: A luat mașina, dobitocul... A pornit s-o încerce pe ploaia asta... Într-un copac... (*Ani scutură în neștire.*) Ce facem? Îi spunem? Pot să-i spun acum?

FLORIAN (*stînjînit de tăcerea Corneliei*): Ar trebui să scot și eu mantaua... Nu?

ANI (*lui Dragos*): Nu spui nimic acum!... (*Scutură mereu.*)

DESPINA (*lui Florian*): Desigur! Nu rămii astă-seară la noi? Știi ce plăcere ne-a făcut să te-avem oaspete...

CORNELIA: Mamă!

DRAGOȘ (*din antreu*): Florian, te-a invitat, vino să-ți scoți mantaua!... Vino odată!

DESPINA (*remarcă ceva ciudat, devine tot mai stridentă*): Nu eram cine știe ce pregătiți, dar pentru o seară ca asta se găsește, nu, Ani?

ANI (*din antreu*): Sigur.

(Florian s-a dus spre antreu.)

CORNELIA *(încet, Despinei)*: Ești îngrozitoare, mamă... Ești sinistră!...

DRAGOȘ *(lui Florian, încet)*: Știi că Ovidiu e mort?

FLORIAN *(uluit)*: Ce?!?

DESPINA *(Corneliei, după pauza uluită pe care-o făcut-o)*: Îndrăznești să-mi spui tu asta?

CORNELIA *(Despinei)*: Plec... Chiar miine... Singură... Totul trebuie luat de la început, totul!...

DRAGOȘ *(lui Florian, încet, în timp ce Anî scutură și mantaua acestuia)*: Să taci, inginer, auzi? Să zîmbești și să îndrugi ceva, ce știi! Și ai grijă ce spui fetei — că măninci a doua cafeală!

FLORIAN *(buimăcit)*: Cum... s-a întimplat?

DESPINA *(Corneliei)*: Te rog să nu-mi faci o scenă față de musafiri...

DRAGOȘ *(împingîndu-l pe Florian)*: Dă-i drumul cu papagalul... Urgent, s-a-nțeleș?

DESPINA *(zîmbet, spre antreu)*: Ce complotați acolo, tovarăși?

DRAGOȘ *(stingherit)*: De-ale noastre... Tehnice...

DESPINA: Mă bucur să vă văd iar colaborînd... ca atunci, în prima seară... Pină și ploaia-i ca atunci!

FLORIAN *(și-a regăsit degajarea)*: Vă amintiți? Credeam că vom sta aici o singură seară. *(Spre tablouri.)* Ca... el...

DESPINA: El a rămas...

FLORIAN *(privind spre Dragoș)*: Poate-i vom urma pilda... *(Corneliei.)* În ce mă privește...

CORNELIA *(în stilul lui anterior)*: Ha! Ha!

FLORIAN: Nu glumesc, Cornelia. A fost o simplă confuzie... Mi-e martor și Dragoș...

CORNELIA *(spre Dragoș)*: Confuzie?

DRAGOȘ *(cu dificultate)*: Categorie.

FLORIAN: Asta am vrut să spun și la telefon... Am și spus... Nu-i așa, Ani?

ANI *(cu dificultate)*: Da!

DESPINA: Ce seară minunată! Cum se-aranjează toate!

FLORIAN: Dar fiica dumneavoastră zice că n-o mai interesează nimic...

DESPINA: Zice și ea, așa... Nu știți cum sînt femeile? *(Pauză.)*

CORNELIA *(turburată)*: Eugen, s-a întimplat ceva! Dragoș... Ani... ce s-a întimplat?!...

DRAGOȘ: Cu fiecare s-a întimplat ceva, în casa asta...

CORNELIA *(agitată)*: Ce?! *(Urea să se ducă spre Ani, dar Florian îi taie calea și o stringe lingă el, dominîndu-i împotriva.)*

FLORIAN: Între ieri și miine nu-i doar o clipă. Poate că tot ce s-a întimplat aici e... o punte... pe care trecem fiecare...

DRAGOȘ *(încet)*: Culmea e c-o spui frumos... afurisitul!... *(Anî s-a reze-mat de armoniu, plînge în hohot.)*

DESPINA *(mirată)*: Ce-i cu tine? Acum ți-ai găsit să plîngi?

DRAGOȘ *(se apropie, îi ridică bărbia, o privește în ochi)*: Așa plînge ea... Totdeauna de fericire...

DESPINA: Ce bine o cunoști!

DRAGOȘ *(încet)*: Am învățat...

(Muzică, fără sursă definită: din nou Mozart, senin, poate „Aleluia” din Motet.)

DESPINA: Curios... Se întimplă atitea lucruri noi, dar eu am acum impresia că e totul ca înainte... Că tot ce e cu adevărat frumos continuă, în alte forme, așa cum a visat el...

(Decorul începe să se demonteze: se ridică panouri, mereu, lăsînd treptat scena goală, în timp ce Despina vorbește.)

DESPINA: Casa asta e un simbol al permanenței... Acolo... la 72 de metri... dominînd tot peisajul... industrial... va vorbi trecătorilor despre poezia din sufletul nostru... Despre adevăr... trînicie... și eternitate... Cei care se vor iubi se vor plimba în preajma ei și vor spune: „sîntem bogați, sufletul nostru e călit de marile exemple"... Își vor face jurăminte că vor fi fericiți, tot așa cum le-a făcut și le-a ținut el... Și vor recita, privînd spre fundul lacului: „Tu n-ai știut că iarba a învățat să șoptească”...

ANI *(strigînd)*: Nu!

DRAGOȘ *(încet)*: Așa va fi, Ani...

ANI: Și tu crezi?!...

DRAGOȘ *(murmur, intens)*: Și tu ai s-o crezi...

(Anî iese, fugînd, printre decoruri, Dragoș o urmează.)

DESPINA :

„Tu n-ai știut că iarba a învățat să
șoptească

Numai sub pasul tău

Și că nici un fir de lumină nu și-a
țesut plasa

Peste munți, decît...”

(Muzica a crescut, scena e goală. Ceilalți au dispărut în culise, pe rînd, fiecare în altă direcție.)

T a b l o u l 11

Pe această scenă goală, acum, în lumina de zi, la un megafon, departe, total nedistinct, se aude un discurs. Sună viguros și festiv. Din cînd în cînd, aplauze puternice, dar foarte îndepărtate. Ani, în pardesiul ei ponosit, zgribulită de frig, privește spre fundul scenei. Pe acolo trece Omul. Și lui îi este frig. Merge încet, pare obosit.

ANI (Omului): Ce spune? Nu se înțelege... Nici tu nu înțelegi? (Omul o privește de departe, cu zîmbetul lui.) Ce înțelegi tu?... (Omul pare că vrea să plece.) Mai stai puțin... O clipă!... Ti-am spus că o să te întreb... Ascultă, eu n-am voie să uit; dacă uiți o dată, uiți mereu! (Urale puternice, la discurs.) Asta-i calea? (Omul pleacă ușor capul.) Dar nu pot să te iau!... (Omul se îndepărtează)... Ce să iau?... Câr-

tile?... Pot să le iau?... (Ridică tonul, spre a fi auzită)... Sint ale tale!... (De departe, Omul zîmbește)... Și cine le va păzi?... (Strigă)... Cine? !...

(Omul a dispărut în stînga scenei. În dreapta, masiv și puternic, stă Dragoș. Încă nu a zărit-o. Ani îi face semne cu mîna. Urale îndepărtate la difuzor, lungi, lungi de tot, apoi zgomotul apelor care se revarsă în lacul artificial.)

C O R T I N A

